

LEHTI LUONNONVARA-ALAN ASIAANTUNTIJOILLE 2/2020

LUONNON VARASSA

Raha kasvaa metsissä

Kannattaako metsiin
sijoittaa myös
tulevaisuudessa?

EU JA MAATALOUS
MEP Katainen vastaa

MAATILAYRITTÄJÄ
Strategiana rönsyily

MAASEUTUELINKEINOT
Koronaviruksen nostessa

KASVUEDELLYTYKSET KUNNOSSA?

Tutustu uuteen laajaan ravinneanalyysiimme,
mukana myös ajankohtainen hiilianaalyysi

015 320 400 • PL 500 (Graanintie 7) • 50101 Mikkeli
044 5885 262 • Nuottasaarentie 17 • 90400 Oulu
viljavuuspalvelu@eurofins.fi • www.eurofins.fi/agro

KOTIMAINEN JALOSTETTU SIEMEN ON
HYVÄN METSÄN PERUSTA!

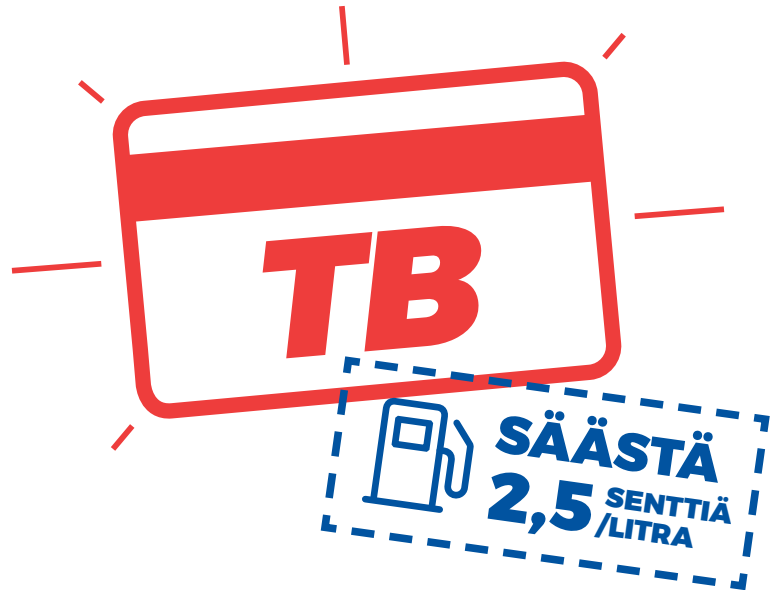
– KASVUA, LAATUA JA
MONIMUOTOISUUTTA!

SIEMEN
FORELIA

Siemen Forelia Oy
Puh. 0206 39 6120
Kauppakatu 32, 40101 Jyväskylä
www.siemenforelia.fi

OLKAA HYVÄ!

Teboil tarjoaa Meton jäsenille
korotetun kesäedun: säästät
polttoaineesta normaalia enemmän
ja nautit myös muista kanta-
asiakkaan eduista – kaikki tämä
Meton jäsenkortilla!

TEBOILIN KANTA-ASIAKASEDUT METON JÄSENKORTILLA

Meton jäsenenä olet automaattisesti Teboilin etuasiakas ja saat jäsenkortin magneettiraidalla edullisemmän polttoaineen lisäksi myös muita etuja, kuten -5% kaikista pesuista. Ei kun höyläämään!

TEBOIL

MONIPUOLISTAMINEN. Maatilayrittäjä Marko Yli-Antola on pienentänyt yrittäjäriskiä monipuolistamalla maatilan tuotantoa.

- 4-7 Lyhyesti.** Alkutuotannon huoltovarmuudessa parannettavaa. Pääkirjoitus. Lyhyet. Kuivuus ja ötökkä saivat Keski-Euroopan puumarkkinat sekaisin. Agrologien Liiton toiminnanjohtajan blogi.
- 8 Henkilö.** Suomen Metsäsäätiön uusi toimitusjohtaja **Erno Järvinen** kannustaa metsäsiantuntijoita kertomaan säätiöstä metsänomistajille.
- 9 Puheenjohtajan blogi.** Korona iski Suomen talouteen, työelämään ja työllisyyteen, mutta metsäsektori on koronakriisistä huolimatta pyörinyt kohtuullisen hyvin.
- 10 Metsäsijoittaminen.** Kaksi metsäämättäiläistä kertoo näkemyksiään siitä, miten metsätilakauppa mahdollisesti muuttuu kymmenen vuoden aikana.
- 14 Maatilayrittäjä.** Vähä-Varttaisten vihannestilan kevät oli työvoimapulan vuoksi vaativa, kun koronavirus esti yllättäen ukrainalaisten työntekijöiden töihintulon.
- 20 MEP Katainen vastaa.** Miten turvataan kotimaisen alkutuotannon omavaraisuus, entä miten CAP-uudistus etenee? MEP **Elsi Katainen** vastaa lehdessä ja koko artikkeli sivuilla www.luva.fi
- 22 Vuoden luonnontuotteet.** Luonnontuotteet on tehty meille kaikille: tutustu ja nauti tyrnistä, suppilovahverosta ja käenkaalista!
- 24 Korona ja maaseutuelinkeinot.** Luonnonvarakeskuksen maaseutuelinkeinon johtava tutkija **Toivo Muilu** näkee, että maaseutu hyötyy koronasta monin eri tavoin.
- 28 Seksuaalineuvoja.** Mitä Sinulle kuuluu? Uskallatko pysähtyä? Osaatko olla läsnä hetkessä? Keskustelemalla saat apua sielun solmuihin.
- 30 Meton palkkakysely 2019.** Millainen on keskimetolainen palkansaaja? Miten tasa-arvo toteutuu metsäsiantuntijan työssä? Meton asiamies **Ilpo Puputti** analysoi palkkakyselyn tuloksia.
- 32-35 METO.** Asiamiehen palsta. Alueyhdistysten vuosikokouksia. Meton tapahtumia. Taskukalenterin merkkipäivät. Meton edustajisto kokoontui.
- 36-43 Agrologit.** Palkkatutkimus osa 2. Pohjois-Karjalan agrologit tervehtivät! **Esko Lappalainen** ja Agrologien Liiton historia. Kirja-arvostelu. Kurssitaapaamiset laajenevat. Ajankohtaista. Merkkipäivät.

LUONNON VARASSA

Metsämies – Skogsmannen v. 1909–1996, Metsätalous – Forestry v. 1997–2015, Agrologit-lehti 1939–2015
 tiina.eklund@luva.fi · **Ilmoitukset:** Hilpi Oksanen, puh. 040-594 6526, hilpi.oksanen@luva.fi · **Tilaukset:** tiina.eklund@luva.fi, puh. 040 76 101 75. Tilaushinta 30 €/vuosikerta · **Osoitteenmuutokset:** Anne Marttinen, puh. 040 761 0416, anne.marttinen@luva.fi · **Julkaisija:** LUVA – Luonnonvarat ry · **Ulkoasu:** Reima Kangas, Taitengrafia Ky · **Painopaikka:** Forssa Print 2019, Forssa · Lehden paperi on sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaisesti · **ISSN** 2343-2349
 Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrätynä päivänä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Huomautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. **Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2020:** Nro 1 aineisto 14.2. ilmestyminen 13.3. Nro 2 aineisto 8.5. ilmestyminen 5.6. Nro 3 aineisto 21.8. ilmestyminen 18.9. Nro 4 aineisto 13.11. ilmestyminen 11.12.

Metsä on kaikessa mukana

Metsien Suomi – viestintäkampanja herättelee suomalaisia huomaamaan, kuinka metsä on Suomessa kaikessa mukana. Lue lisää kampanjasta: www.metsiensuomi.fi.

Taina Sohlman / Adobe Stock

Alkutuotannon huolto- varmuudessa parannettavaa

POIKKEUSOLOT. Koronavirus-pandemia näytti varautumisen tarpeellisuuden. Pirkanmaalla toteutetun valmiussuunnitelman pohjalta oli valmius myös tämän laatuisiin poikkeusoloihin.

AGROLOGIOPISKELIJA Kirsi Mäkelä (HAMK) teki opinnäytetyönään Suomen ensimmäisen maakuntatasoinen valmiussuunnitelman Pirkanmaan VAP-viljelyalueille. Työ valmistui tänä keväänä.

– Pirkanmaan alue on edelläkävijä. Missään muualla Suomessa ei ole maakuntatasoista alkutuotannon valmiussuunnitelmaa, eikä myöskään viljelyaluejakoa, Mäkelä kertoo.

VAP-viljelijät on ”vapautettu aseellisesta palveluksesta” ja määrätty Asevelvollisuuslain 89 §:n mukaisesti poikkeusoloissa turvaamaan alkutuotantoa osana Suomen huoltovarmuutta. Ikähaarukka on 35–60 vuotta.

– Viljelyalueet on määrätty kunnittain. Esimerkiksi Lempäälän maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella kunnissa on 1–6 viljelyaluetta kunnan koon mukaan. Jokaisella viljelyalueella on viljelypäällikkö, varaviljelypäällikkö ja VAP-viljelijät, jotka kunnan maaseutulinkeinoviranomainen on Puolustusvoimien hyväksynnällä valinnut tehtäviinsä.

Ei maan kattavaa suunnitelmaa

Pirkanmaan ELY-keskus, kuntien maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueet ja Maanpuolustuskoulutusyhdistys kouluttavat VAP-viljelijöitä säännöllisesti. Viljelijä saa koulutuksesta kertausharjoituspäivän.

– Tapasin Kaakkois-Suomesta VAP-viljelijän, joka kertoi, ettei heillä ole ollut koulutuksia. Systeemi pitäisi saada koko Suomen kattavaksi, Mäkelä toteaa.

Pirkanmaalla viime aikoina pidetyt VAP-viljelyaluekoulutukset ovat tuoneet kehitysehdotuksia: tarvitaan koulutuksia esimerkiksi kyberturvallisuuteen, säteilyonnettomuuteen tai tiedonkulkuun poikkeusoloissa.

– Maa- ja metsätalousministeriössä on tällä hetkellä valmistelussa koko maan kattava, yhtenäinen alkutuotannon valmiussuunnitelma, Kirsi Mäkelä kertoo.

Teksti: Tiina Eklund

Neuvonta-alan runkosopimus

USEIDEN agrologin työehtosopimuksena toimitettiin neuvonta-alan runkosopimus. Sopimuksesta syntyi ratkaisu maaliskuun 18. päivä ja sopimuskausi on voimassa 31.1.2022 saakka.

Sopimus sisälsi 1,3 % palkankorotuksen 1.5.2020. Sopimuksen mukainen toinen palkankorotus on 2 % 1.4.2021 (1,0 % maksetaan yleiskorotuksena ja 1,0 % työpaikka-kohtaisena eränä työnantajan päättämällä tavalla ellei muuta sovita).

Kiky-tunnit poistuivat sopimuksesta, mutta työnantaja voi määrätä enintään 20 lisätyötunnin sijoittamisesta kalenterivuodessa. Näistä enintään 8 tuntia voidaan käyttää työtehtäviin ja enintään 12 tuntia koulutukseen tai esimerkiksi kehittämistilaisuuksiin. Lisätunnit ovat säännöllistä työaika, joka voidaan teettää työehtosopimuksessa sovitun säännöllisen työajan lisäksi. Lisätunneista maksetaan säännöllisen työajan palkkaa vastaava yksinkertainen tuntipalkka.

Biokaasua tankkiin maitotilalta

HAAPAVEDELTA voi pian tankata lehmän lannasta tehtyä biokaasua suoraan tankkiin. Veljekset Janne ja Ville Vuorenmaa perheineen pyörittävät Haapavedellä 180 lypsylehmän maitotilaa. Heillä on ollut oma biokaasulaitos jo 15 vuoden ajan ja sillä on aiemmin tuotettu maatilan tarvitsema sähkö- ja lämpöenergia. Nyt biokaasulaitosta on laajennettu ja puolet kaasusta tullaan jalostamaan liikenteeseen sopivaksi biometaaniksi. Tankkausasema valmistuu vuoden loppuun mennessä.

Lehmän lannasta tehdyn paineistetun biokaasun käyttö liikenteessä on aivan uutta Suomessa. Sillä on tulevaisuudessa tärkeä rooli liikenteen päästöjen pienentäjänä, sillä se korvaa fossiilisia polttoaineita eli dieseliä ja bensiiniä.

Samalla maitotilan hiilijalanjälki pienenee merkittävästi. Biokaasun hyödyntäminen liikenteen polttoaineeksi on osa ohjelmaa, jolla Valio tähtää maidon hiilijalanjäljen nollaamiseen vuonna 2035.

Jos kaikki maitotilan tuottama kaasu menisi henkilöauton tankkiin, sillä ajaisi 85 autoa 20 000 kilometriä vuodessa.

Monimuotoisuutta

LANTA. Täällä maalla kun asuu, niin sen kanssa tulee varsin läheinen ja mutkaton suhde.

Esimerkkinä koirien ulkoilutus pari päivää sitten. Reittimme kulkee naapurin isännän pellon laitaa. Tällä kertaa tuoksui jotenkin erilaiselta. Pian kiinnitin huomioni nurmikasvustoon painuneisiin traktorin renkaan jälkiin.

– Ajattelin kysäistä, että pitääkö mennä koirien kanssa suihkuun? soitin naapurin isännälle.

– Ei tarvitse, ellet aio kieriä siinä, vastasi isäntä tuttavalliseen tyyliinsä.

Hän ei ollut levittänyt pellolle torjunta-ainetta, vaan puhdasta luonnontuotetta: lehmän lantaa. Ei menty suihkuun, vaan jatkettiin koirien kanssa lenkkiä.

LUONNONANTIMIA. Reissu jatkui ja metsäpolulla tuli vastaan toisen naapurini hevosen läjä. Yritin koirien kanssa kiertää sen, mutta ahmivat salamanopeasti tuoreesta läjästä osan. Kun palattiin samaa reittiä kotia kohden, ahmivat toisen mokoman.

Luonnon kiertokulku kulki ja pian koiratarhasta löytyi hyvin terveennäköiset koiranläjät. Asia huvitti sen verran, että laitoin hevosenomistajalle WhatsApp-viestin:

– Kiitokset hevosen läjästä. Se on kohta syöty. Mistähän saisi lisää?

Naapuri ei ollut alkuun varma vinoilinko lannasta polulla. Mutta kertoi sitten ymmärtävänsä koiria, sillä niillä on puutosta mm. kuiduista, jota on lannassa. Lisäksi lanta sisältää pre- ja probiootteja sekä vitamiineja. Minulle täysin uutta tietoa.

– Koiraeläimet hankkivat luonnossa kuitunsa itse ja mm. sudet syövät osan saaliin mahalaukusta, jossa on käynnyttä kuitua, viestitti naapuri, joka kehittää työkseen mm. koirien ruokia.

SIEDÄTYSHOITOA. Illalla äitini kertoi puhelimesta, että oli saanut kaupungilta kirjeen. Naapuri oli valittanut omakotitalosta tulevasta savusta. Puukiuas on vaihdettava sähköiseen.

Omakotialue on vanha, isoisa osti tontin 1920-luvulla. Hyötypuutarhassa kasvaa omenapuita, marjapensaita, vadelmia ja tontilla on kaivo. Vieriset tontit on puolitettu ja pihasuunnittelun myötä tiet katettu asfaltilla ja kukkapenkit värjättyllä hakkeella. Hienoja pihvoja ei ole kuitenkaan suunniteltu luonnon eläimille tai pörriäisille. Ennen runsas siili on lähes hävinnyt.

Maalla lanta luo monimuotoisuutta. Missä lehmä laiduntaa, siellä viihtyvät pörriäiset, hyönteisiä syövät linnut ja niittyjen kasvit. Lannasta alkaa luonnon kiertokulku, se luo elämää ympärilleen.

Lanta antaa maalla myös siedätyshoitoa. Laajempaa mittakaavaa ja näkemystä, että pienistä asioista on turha nipottaa. Elämä täällä on monimuotoista: saa tuoksua ja tupruttaa. Naapureita täällä kaipaavat, kun asuvat niin kaukana. Pitää tehdä vaikka lannasta asiaa, että voi soittaa kuulumisia.

Koronaviruksen myötä keksin uuden Deluxe-tuotteen: ihanien ihmisten tapaaminen. Harvinaisuus, jota todella kaipaavat.

Kaikille ihanille luonnonvara-alan ihmisille hyvää alkavaa kesää! Pysytään terveinä!

Tiina Eklund, päätoimittaja

Keski-Euroopan puu- markkinat sekaisin

SUOMALAINEN metsäammattilainen Jukka Eronkoski on työskennellyt kohta kolme vuotta Keski-Euroopassa. Nyt työmaa on Hessenin osavaltiossa Saksassa lähellä Kasselia ja työnantajana on Koneteko Pitkänen Oy.

- Alueen puusto on pitkälti kuusimetsiä. Tällä alueella kuoriaistuhot näyttävät hyvin pahoilta.

Eronkoski toimi aiemmin metsäopettajana Suomessa ja toi oppilaita Eurooppaan työssä oppimaan kymmenen vuoden ajan. Lisäksi hän on kouluttanut metsäkoneenkuljettajia Tšekissä oman yrityksensä nimiin.

Neljäs tuhovuosi aluillaan

Ongelmallisen kuivia vuosia on ollut Keski-Euroopassa jo kolme peräkkäin. Kuivuus vahingoittaa puita ja altistaa ne kaarnakuoriaistuhoilta.

- Vuosi 2017 oli ensimmäinen paha tuhovuosi. Silloin 30 miljoonaa kuutiota puuta tuhoutui Keski-Euroopassa. Seuraavana vuonna määrä nousi 80 miljoonaan kuutioon ja viime vuonna jo 120 miljoonaan kuutioon, kertoo Eronkoski.

Myös kuluva vuosi tulee olemaan ongelmallinen.

- Pääsiäisen aikaan Saksassa oli parina päivänä 22-25 astetta lämpöä ja kuoriaiset alkoivat parveilla. Nyt toukokuun puolessavälissä kuoriaisten lento on täydessä vauhdissa. Maa on todella kuivaa vielä kymmenien senttimetrien syvyydessä. Ennen vuoden vaihdetta satoi 2-3 kuukautta, mutta pohjavesi on niin alhaalla, että jopa pyökkimetsiä on kuollut kuivuuteen, Eronkoski kertoo.

Puun hinta on romahtanut

- Esimerkiksi Tšekissä kaarnakuoriaistuhot ovat pidemmällä kuin Saksassa. Täällä kuoriaiset eivät ole iskeneet vielä korkealla oleviin metsiin, kertoo Eronkoski.

Saksan Regenin maa- ja metsätaloustusvirasto kehotti pääsiäisen jälkeen metsänomistajia olemaan varuillaan seuraavat 8-12 viikkoa: Kuoriaisen tartuttamat puut tulisi myrkyttää tai tuhota. Viraston

METSÄOSAAJA. Metsäopettajana pitkään työskennellyt Jukka Eronkoski on nähnyt läheltä Keski-Euroopan tuhlaisongelman laajuuden.

mukaan huonolaatuisesta puusta on ylitarjontaa ja puun hinta pudonnut alas.

- Edelliskesänä kuolleiden puiden tyvelle iskee lisäksi sarvijäärä, joka tekee reikiä puun tyvelle. Puista jätetään tyvilumpi metsään.

Kokonaishakkuut olivat Saksassa viime vuonna 85 miljoonaa kuutiota, josta yli 80 prosenttia oli kuoriais- ja myrskytuhopuuta.

- Tavallisesti hakkuut ovat noin 60 miljoonaa kuutiota ja maa käyttää noin 120 miljoonaa kuutiota puuta. Tähän saakka puuta on tuotu ulkomailta, mutta nyt siitä on ylitarjontaa. Puuta viedään mm. Kiinaan, kertoo Eronkoski.

Koronakriisi-lisä

Koronaviruksen myötä puutavaraliikkeet ovat olleet Saksassa kiinni ja pienet sahat keskeyttäneet tuotantonsa.

- Puutavaraa ei juuri nyt kysytä Saksassa. Lisäksi Kiinan vienti on ollut ongelmassa, kun yllättäen laivakonteista on pula. Kiinassa työntekijät eivät mene töihin koronan vuoksi, kertoo Eronkoski.

Saksan liittotasavallan ministeriön mukaan metsätuhojen vuoksi metsitettävää alueita on jo 245 000 hehtaaria.

Lisätietoa metsätuhoista: Saksan liittotasavallan elintarvike- ja maatalousministeriö: www.bmel.de

Teksti: Tiina Eklund

Arvonnousu

KUN edellisen kerran kirjoitin tätä blogia elettiin helmikuun loppua. Koronavirus on parissa kuukaudessa muuttanut maailmanjärjestyttä ja arkea poikkeuksellisella tavalla. Nyt ei puhuta vain jonkin ikäryhmän sukupolvikokemuksesta, vaan lähes koko maapallon väestöstä.

Koronan vaikutukset ovat moninaisia yhteiskunnan toimintojen, globaalien tuotantoketjujen ja logistiikan uudelleen organisoituessa. Ruokaa tarvitaan kuitenkin aina, eivätkä kevätkylvöt ole odottaneet. Ravintoloiden ja suurkeittiöiden seisahdus on laskenut joidenkin elintarvikkeiden kulutusta, mikä aiheuttaa lisähuolta tilojen kannattavuudesta. Tilalliset ovat uuden haasteen edessä myös kausityövoiman saatavuuden osalta. Nähtäväksi jää kuinka tilanne saadaan paikattua. Maatiloilla, joihin osataan tehdä töitä tunteja laskematta ja talkoohenkeäkin vielä löytyy.

Vaikka kevät on ollut poikkeuksellinen ja koronan vaikutukset kansatalouteen haasteellisia, mieli halajaa nähdä myös positiivisia asioita maaseudun näkökulmasta. Maatalous on viime vuosina ollut altavastaajana globaalien megatrendien muokkaamassa yhteiskunnassa kaupungistumisen ja luonnosta vieraantumisen myötä. Koronan myötä kotimaisen alkutuotannon, omava-

Koronan myötä kotimaisen alkutuotannon, omavaraisuuden ja huoltovarmuuden tärkeys ja tarpeellisuus ovat avautuneet.

raisuuden ja huoltovarmuuden tärkeys ja tarpeellisuus ovat avautuneet maataloutta tuntemattomille mattimeikäläisille. Lähellä tuotettujen elintarvikkeiden arvostus koki ansaitsemansa arvonnousun. Tämän kriisin jälkeen ei tarvitse puolustella suomalaisen maatalouden asemaa. Mutta töitä riittää, että tämä saadaan konkretisoitumaan viljelijälle asti parempana kannattavuutena.

Entä katkeako kaupungistumisen trendi, kun korona on pakottanut ottamaan digiloikan ja hajautettu asuminen tarkoittaa väljyyttä ja vapautta? Kriisin myötä maaseudun houkuttelevuus saattaa kasvaa. Maalla on tilaa olla ja elää omalla tavalla, oli se sitten aktiiviviljelijänä, monipuolisesti harrastaen tai luonnonrauhasta nauttien. Maaseutu tarjoaa mahdollisuuksia myös yrittämiseen. Nyky-yhteiskunnassa elämän perusta rakentuu samoihin tukipilareihin kuin niin monen sukupolven ennen meitäkin.

Anne Laitinen

Agrologien Liiton toiminnanjohtaja
LUVA – Luonnonvarat ry:n sihteeri

Hiilidioksidia ilmasta kemianteollisuuden raaka-aineeksi

VTT yrityskumppaneineen käynnisti kaksivuotisen projektin, jossa kehitetään hiilidioksidin talteenottoa ja hyötykäyttöä. Tavoitteena on hyödyntää bioenergian tuotannossa syntynyt hiilidioksidi erikoiskemikaalien raaka-aineena. Konseptilla voi parhaimmillaan syntyä negatiivisia päästöjä eli tuotteet toimisivat hiilinieluinä.

Hiilidioksidia voidaan ottaa talteen voima- ja tuotantolaitosten prosesseista ja ilmakehästä, ja sitä voidaan käyttää lukuisien kemiallisten tuotteiden valmistuksessa fossiilisten raaka-aineiden sijaan. VTT:n mukaan biomassaa hyödyntävät ja jalostavat laitokset voisivat soveltua kannattavan hiilidioksidin talteenoton edelläkävijöiksi.

Talteen otettua hiilidioksidia on kaavailtu mm. liikennepolttoaineiden raaka-aineeksi, mutta synteettisten polttoaineiden kannattavuus edellyttäisi hyvin edullista sähköenergiaa. VTT ja sen yrityskumppanit valitsivat BECCU-projektissaan hiilidioksidin pääasialliseksi käyttökohteeksi kemikaalit ja erityisesti polyolit, joita käytetään polyuretaanituotteiden, kuten eristelevyjen ja vaahtoliimojen raaka-aineena.

Metsäteollisuuden sivuvirroilla hillitään viljelyn vesistövaikutuksia

METSÄTEOLLISUUDESSA syntyy hiiltä ja ravinteita sisältäviä sivuvirtoja, joita voidaan levittää pelloille maanparannusaineeksi. Kompostoidun maanparannuskuidun vesistövaikutuksia ja sen hyötyjä peltoviljelylle selvitetään Luonnonvarakeskuksen (Luke) koordinoimassa KUITU-hankkeessa.

Luken mukaan metsäteollisuudesta peräisin olevat maanparannuskuidut vähentävät tehokkaasti maa-aineksen ja fosforin ravinnehuuhtoutumia pelloilta vesistöihin usean vuoden ajan. Tulokset selviävät Luken Jokioisilla toteutetusta vuosien mittaisesta kenttätutkimuksesta.

Luken erikoistutkija **Risto Uusitalon** mukaan maanparannuskuidut ovat vähentäneet valumaveden kiintoainepitoisuutta 30–80 prosenttia ja fosforivalumaa lähes saman verran.

Kesällä puukuituliete-kokeet aloitetaan Tuusulanjärven valuma-alueella.

Metsäelinkeinon uusi edistäjä

Suomen Metsäsäätiön uuden toimitusjohtajan mukaan pienetkin teot ovat tärkeitä metsäelinkeinon kannalta.

SUOMEN Metsäsäätiön uusi toimitusjohtaja hyppäsi liikkuvaan junaan viime lokakuun alussa. Miten työ on lähtenyt käyntiin toimitusjohtaja Erno Järvinen?

– Ensimmäiset seitsemän kuukautta menivät nopeasti, työtä on ollut paljon. Työskentelimme alkuun yhdessä edeltäjäni toimitusjohtaja Liisa Mäkijärven kanssa. Uudistimme säätiön esitteen sekä tilasimme toiminnastamme kertovia videoita, Järvinen kertoo.

Säätiötä sen alusta asti luotsannut Liisa Mäkijärvi jäi pois helmikuun lopussa.

– Maaliskuussa saimme valmiiksi sähköisen apurahajärjestelmän. Mutta siten allakka meni koronaviruksen myötä uusiksi, koska metsäammattilaisten tapaamiset jouduttiin perumaan. Hoidan nyt asioita eri tavoin, kuin alun perin oli suunniteltu.

Pieni suuri organisaatio

Erno Järvinen on valmistunut Helsingin yliopiston metsätieteellisestä vuonna 2002. Valmistuttuaan hän työskenteli viisi vuotta metsäekonomistina PTT:llä.

– Tein metsätalouteen liittyviä tutkimuksia, kuten metsänomistajakyselyitä, puun kilpailukykyyn liittyviä selvityksiä, bioenergiatutkimuksia ja metsäalan suhdanne-ennusteita.

Viimeiset 12 vuotta Järvinen toimi MTK:n metsälinjan tutkimuspäällikkönä.

– Tunsin Metsäsäätiön toimintaa aika hyvin jo MTK:n aikana, koska olin joidenkin säätiön hankkeiden ohjausryhmissä. Uusi työni on ollut hyvin odotetun laista. Ehkä suurin ero edelliseen työpaikkaani on pieni työyhteisö, toteaa Järvinen.

Suomen Metsäsäätiö on kahden hengen organisaatio, missä toimitusjohtajan lisäksi työskentelee viestintäasiantuntija. Koostaan huolimatta säätiön tavoite on suuri: metsäelinkeinon edistäminen.

Erno Järvinen kannustaa metsäammattilaisia kertomaan Suomen Metsäsäätiöstä metsänomistajille.

”Metsäalalla on tästäkin kriisistä nousemisessa erittäin merkittävä rooli.”

– Säätiön perustehtävä on lähellä sydäntäni ja uskon, että minulla on tässä työssä paljon annettavaa.

Suuria hankkeita meneillään

Säätiö edistää metsäelinkeinoa rahoittamalla hankkeita.

– Metsien Suomi – viestintäkampanja on suuri rahallinen panostus, jossa alkavat pian TV- ja lehtikampanjat. Kampanjan tavoitteena on kertoa, että metsäalalla on läsnä jokaisen suomalaisen elämässä. Haluamme vaikuttaa mielikuviiin metsäalasta. Tiedekeskus Heurekassa piti auetta pääsiäisen aikoihin SuperPUU-näyttely, mutta nyt koronan myötä ei tiedetä milloin se aukeaa. Tässä vaikuttavassa näyttelyssä kerrotaan puutuotteen mahdollisuuksista tieteen keinoin, kertoo Järvinen.

Pitkäaikaisia rahoituskohteita ovat Päätäjien metsäakatemia ja Uusipuu-hanke. Molempien toiminta on nyt hetkellisesti katkolla, mutta jatkuu toivottavasti jälleen syksyllä.

– Myös Yrityskylät ovat tauolla koronaviruksen myötä. Yrityskylissä metsäalan ammatteja esitellään alakoululaisille. Säätiö on ollut alusta saakka mukana.

– Teemme pitkäjänteistä työtä metsäelinkeinon eteen. Vaikka yhteiskunnassa huomio on nyt muualla, niin tilanne normalisoituu. Ja metsäalalla on tästäkin kriisistä nousemisessa erittäin merkittävä rooli, toteaa Järvinen.

Metsäasiantuntijat ovat säätiön kivijalka

Erno Järvistä haastateltiin maaliskuussa Kauppalehteen, missä hän toivoi, että metsistä voitaisiin puhua riitelemättä.

– Asiat pitäisi pystyä näkemään isompina kokonaisuuksina, mistä metsänkäsitteilytapoihin liittyvä keskustelu on hyvä esimerkki. Maanomistaja päättää, metsäasiantuntijat toteuttavat ja työkalupakissa on olemassa kaikki metsänkäsitteilytavat. Silti avohakkuista tulee isoja otsikoita, vaikka valtaosa metsänhakkuisista on muuta kuin avohakkuuta, Järvinen sanoo.

– Sen sijaan, että nostetaan yksi asia ja tehdään siitä härkänen, pitäisi pystyä keskustelemaan riitelemättä ja nähdä asiat isompina kokonaisuutena kuin vain oma näkemys.

Suomen Metsäsäätiön varojen keruu tapahtuu puukauppojen yhteydessä ja pienikin maksu kantaa pidemmällä aikavälillä hedelmää.

– Kannustan kaikkia metsäammattilaisia kertomaan Metsäsäätiöstä ja rohkaisemaan metsänomistajia maksamaan 0,2 prosentin verovähennykselpöisen menekinedistämismaksun puukaupasta.

– Vain seitsemällä eurolla yksi lapsi pääsee Metsäsäätiön kuljetusapurahan turvin tutustumaan metsäelinkeinoon. Näin lapsella säilyy metsäsuhde ja järkevä suhtautuminen suomalaiseen metsäelinkeinoon.

Lue lisää: www.metsasaatio.fi

Teksti: Tiina Eklund

Liittokierros – Ei koronakierros

TÄTÄ kirjoittaessa eletään koronakriisin kakkos- eli exit-vaihetta, missä helpotetaan kansalaisten liikumista ja porrastetusti avataan erilaisia palveluita. Todennäköistä on, että tartuttavuus tämän takia kiihtyy ja pandemiasta tulee pitkäkestoinen. Tämä on vaikuttanut ja tulee jatkossakin vaikuttamaan talouteen, työelämään ja työllisyyteen. Myös kolmosvaihe, eli kriisin jälkeinen aika, tulee olemaan kaikille pitkä ja haasteellinen.

Metsäsektori kokonaisuutena on koronakriisistä huolimatta pyörinyt kohtuullisen hyvin ja kysyntä voi kriisin takia jopa lisääntyä osassa metsäteollisuuden tuotteista. Metsäasiantuntijat huolehtivat metsien hoidosta, kasvukyvystä ja terveydestä rutiininomaisesti osana arkista työtään. Metsäalalla etätö on ollut arkea jo pitkään, metsäasiantuntijat työskentelevät pääsääntöisesti yksin ja nyt poikkeustilan vallitessa yhteydenotot tehdään puhelimitse ja sähköisesti.

Koronan seurauksena useilla työpaikoilla on kuitenkin tehty lomautuksia ja irtisanomisia. Työelämän epävarmuudet heijastuvat kaikkien työikäisten hyvinvointiin, henkiseen kuormitukseen ja työssä jaksamiseen. Työnantajat ovat enimäkseen hyödyntäneet työläinsäädännön joustoja asiallisesti ja yhteistyöllä on järjestetty asioita joustavasti.

Myös Meton sopimusaloilla on käyty YT-neuvotteluita. Hyvällä yhteistyöllä organisaation sisällä ja rakentavassa ja asiantuntevalla asenteella on välttytty pahoilta vaurioilta työntekijöiden kanssa käydyissä neuvotteluissa. Kiitos tästä Meton luottamus-, pääluottamus- ja asiamiehille. Teette äärimmäisen arvokasta työtä jäsentemme eteen!

Vastuunkantoa on löytenyt molemmin puolin pöytää, mikä on hyvä asia, koska metsäsektori on avainroolissa tästä koronasta ja taloudellisesta taantumasta noustaessa. Aiempiin talousromahduksiin verrattuna suomalaiset metsäyhtiöt ovat nyt huomattavasti vahvemmassa kunnossa ja metsäsektorin merkitys tulee korostumaan niin työllisyysvaikutusten kuin vienti- ja verotulojenkin kautta.

Koronakriisi ja digiloikka opettaa yrityksiä ja ihmisiä uusiin ja kustannustehokkaampiin käytäntöihin. Jälleenrakentamisen taakka pitää jakaa tasapuolisesti ja tällä liittokierroksella saavutettuihin sopimuksiin ei keskitetyillä ratkaisulla kosketa.

Stefan Borgman

puheenjohtaja, METO
– Metsäalan Asiantuntijat
Ordförande, METO
– Skogsbranschens Experter rf
stefan.borgman@luva.fi
040 1588 815

Förbundsrunnda – Ingen coronarunda

SKRIVANDE stund lever vi coronakrisens exit-fas, då man håller på att stegvis avveckla de restriktioner som införts på grund av coronaviruset. En följd av detta kommer sannolikt att vara att smittsamheten ökar och pandemin kommer att bli långvarig. Detta har påverkat och kommer också i fortsättningen att påverka ekonomin, arbetslivet och sysselsättningen. Även den tredje fasen, det vill säga tiden för återuppbyggnad efter krisen kommer att bli lång och utmanande för alla.

Skogssektorn har som helhet fungerat relativt bra trots coronakrisen och efterfrågan på en del av skogsindustrins produkter väntas till och med öka efter krisen. Skogsexperterna sköter som sitt vardagliga arbete rutinmässigt om skogsarnas tillväxt och hälsa. Inom skogsbranschen har man redan länge tillämpat distansarbete. Skogsexperterna arbetar vanligtvis ensamma och nu då det råder undantagstillstånd sker kontakttagningen elektroniskt eller via telefon.

På grund av coronasituationen har det dock på många arbetsplatser förekommit permitteringar och uppsägningar. Osäkerhet i arbetslivet påverkar allas välmående, psykiska belastning samt orkandet i arbetet. Arbetsgivarna har för det mesta utnyttjat de tillfälliga ändringarna i arbetslagstiftningen väl och genom samarbete har sakerna skötts smidigt.

Också inom Metos avtalsbranscher har det förts samarbetsförhandlingar. Med ett bra samarbete inom organisationen och med en uppbyggande och kunnig attityd har vi lyckats undgå stora smällar i samband med förhandlingarna. Ett stort tack till detta åt Metos förtroende-, huvudförtroende- och ombudsmän. Ni gör ett ytterst värdefullt arbete till förmån för våra medlemmar!

Ansvarskänsla har funnits på båda sidorna om bordet, vilket är bra, för skogssektorn kommer att vara i nyckelposition då vi tar oss vidare från coronakrisen och den ekonomiska recessionen. Jämfört med tidigare finanskriser är de finska skogsbolagen nu ekonomiskt mycket bättre ställda och skogssektorrens betydelse kommer att positivt påverka sysselsättningsgraden samt export- och skatteintäkter.

Coronakrisen har lärt företag och privatpersoner att utnyttja nya och kostnadseffektiva vanor. Återuppbyggnadens börda bör delas jämnt och de kollektivavtal som uppnåtts under denna förbundsrunnda skall inte beröras av centrala överenskommelser.

KULTAREUNUS?

Metsätilan ostaminen
– tai myyminen – voi
olla kannattavaa, mutta
kauppaan ei kannata
ryhtyä ilman asian-
tuntemusta.

Kuva: Adobe Stock

Minne menet metsätilakauppa?

Pyysimme kahdelta ammattilaiselta ajatuksia
siitä, miten metsätilakauppa ehkä muuttuu
seuraavien kymmenen vuoden aikana.

Teksti: Martti Linna

PÖRSSIOSAKKEITA koskevassa uutisoinnissa toistuu pohdinta, onko nyt oikea aika ostaa, vai kannattaisiko entisetkin osakkeet myydä pois. Metsätilakaupan tulevaisuuden trendien hahmottaminen on – jos mahdollista – vieläkin vaikeampaa. Pyysimme kahdelta alaa seuraavalta ammattilaiselta ajatuksia, miten tilakauppa ehkä muuttuu seuraavien kymmenen vuoden aikana.

Viime vuonna Suomessa tehtiin Maanmittauslaitoksen tilastojen mukaan miltei 4 700 kauppaa yli kahden hehtaarin kokoisista metsätiloista. Maksettu mediaanihinta oli noin 2 900 euroa hehtaarilta. Erot maksetuissa hinnoissa olivat suuria eri maakuntien välillä: kalleimmat metsähehtaarit ostettiin Uudeltamaalta, halvimmat Lapista.

– Kiinnostus metsäkiinteistöjen ostamiseen on lisääntynyt koko ajan, sanoo johtava asiantuntija Esa Ärölä Maanmittauslaitokselta. Hän näkee kehitykselle monia eri syitä. Kiinteistö- ja rahoitusmarkkinoiden kansainvälistymisen myötä Suomenkin kiinteistömarkkinat ovat muuttuneet maailmanlaajuisiksi. Metsiä ovat ryhtyneet hankkimaan kansainväliset institutionaaliset sijoittajat.

– Vuoden 2008 finanssikriisistä alkanut matalien korkojen aikakausi on nostanut kiinteistöjen – myös metsätilojen – arvoa, ja niiden tuottojen nykyarvoa. Lisäksi korkosijoitusten heikko houkuttelevuus on lisännyt kiinteistöjen hankintaan valuvia rahavirtoja. Sekin nostaa kysyntää ja hintoja.

Sijoituskohdetta etsivää rahaa on runsaasti suhteessa hyviin kohteisiin. Vaihtoehtojen puutteesta kertoo tuotto-odotusten putoaminen niin toimito- kuin kauppakiinteistöissäkin. Kiinteistörahastot tyytyvät yhä pienempiin tuottoihin suhteessa sijoitussummaansa, koska niihin virtaa koko ajan uutta rahaa.

Ammattilaiset asialla

KTM, LKV Teemu Saarista metsäkiinteistöjen välittämiseen ja arviointiin erikoistuneesta PJT Forest Oy:stä hymyilyttää kysymys, kannattaako metsää nyt myydä vaiko ostaa:

– Vastaus on sekä että. Jos on tarvetta myydä, on hintataso nyt hyvä ja kauppa käy. Jos taas on vihkiytynyt metsätalouden harjoittamiseen ja jos hyvä kohde tulee vastaan, se kannattaa ostaa.

Ärölä ja Saarinen ovat yhtä mieltä siitä, että viime vuosina metsätalakauppojen tekeminen on ammattimaistunut. Sekä myyjät, ostajat että heidän käyttämänsä välittäjät on varustettu yhä paremmalla tiedolla kaupankäynnin kohteista. Esa Ärölä näkee kehityksen kolme selkeää syytä.

– Metsänhoitoyhdistystaustaisen Metsätilat -välitysketjun tulo markkinoille ja Internet markkinointikanavana on selkeästi systematisoinut kaupankäyntiä. Kun UPM Metsä laittoi takavuotena suuria metsätalokokonaisuuksiaan myyntiin, se he-

rätti rahastojen kiinnostuksen. Lisäksi metsänhoitaja **Hannu Liljeroosin** Met-sälehdessä julkaisema tilakauppojen hin-taseuranta on helpottanut hintakehityk-sen seuraamista.

Teemu Saarisen mukaan karkeas-ti noin puolet PJT Forestin viime vuo-sina välittämistä metsätiloista on mennyt metsärahoille tai muille institutionaa-lisille sijoittajille. Hänkin tunnistaa Esa Ärölän havainnon että keskimääräinen metsätilan ostaja, tai ainakin hänen edus-miehensä, on 50–60 -vuotias mies.

Korkotaso vaikuttaa markkinoihin

Esa Ärölä – jolla hänelläkin on Saarisen lailla pitkä työkokemus metsäalalta – ku-vaa metsää suhteellisen alhaisen riskin sijoituskohteeksi. Sen hoito vaatii kui-tenkin osaamista. Se, miten metsätilojen kauppahinta määräytyy suhteessa muu-hun talouteen, onkin tilastojen perus-teella mielenkiintoista matematiikkaa.

– Kantohintojen nousu näyttäisi vai-kuttavan nostavasti tilojen hintaan, mut-ta niiden lasku ei vastaavasti laske niiden hintaa, sanoo Ärölä. Samoin epäriippu-vuus puunjalostuskapasiteetin lisääntymisen, ja tilahintojen kehityksen välillä on tullut hänelle yllätyksenä. Vähän odo-tin, että Metsä Groupin taannoinen jä-tti-investointi Äänekoskelle olisi näkynyt selvänä piikkinä Keski-Suomen tilojen hinnoissa. Niin ei käynyt. Iso tehdas ke-rää puunsa laajemmalla alueelta.

Ärölä kertoo, että vuoden 2007 paik-keille saakka ostometsien hinta seurasi pienellä viipeellä melko tarkkaan mark-kinoilla maksettua raakapuun hintoja. Sen jälkeen yhteys ei ole enää ollut niin selvä. Syy muutokseen saattaa olla juuri alhaisessa korkotasossa.

– Se, ettei pankkiti-leillä oleville rahoille ole maksettu juuri mitään korkoa, on tukenut niiden sijoittamista metsään, arvioi Teemu Saarinen. Viime vuosina sijoittajien tuottovaatimukset ovat

laskeneet. Jos lainarahan korkotaso läh-tee taas nousuun ja se nousee paljon, voi sillä olla merkitystä markkinoihin.

Rahastot tulivat jäädäkseen

Teemu Saarinen PJT Forestista arvioi, että rahastomallinen metsänomistaminen on tullut Suomeen jäädäkseen. Kymme-nen vuoden päästä nämä ”pelaajat” tosin voivat olla eri väkeä kuin tällä hetkellä.

– Se on nähtävä alalla terveenä piir-teenä. Tosin, kun alalle tulee uusia toimi-joita, on vauhtisokeuden vaara aina ole-massa. Kilpailu hyvistä metsäkohteista on kovaa, joten ostetuilla tiloilla ei vält-tämättä päästä odotettuihin tuotto-pro-senteihin.

Saarinen uskoo, että jatkossakin kysy-tyimpiä ovat hyväpuustoiset, hyvin hoi-detut ja hyvällä tieyhteydellä varustetut metsätilat. Mitä syrjäisemmällä hollil-la tila sijaitsee, sen tärkeämpi tekijä kiin-nostavuudessa on sen metsänhoidollinen tila. Sen mukainen on myös hänen suo-situksensa metsäsijoittajan urasta haavei-levalle rahamiehelle tai -naiselle:

– Ostotilojen sijainti on tärkeä asia, se että keskittyy jollekin maantieteelliselle alueelle. Jos palstoja on ympäri Suomea, on niiden hallinnointi hankalaa, eikä esi-merkiksi hoitotöiden ostamisessa voi välttämättä käyttää samoja kumppaneita. Metsästä on hyvä ymmärtää jotakin, ja siellä pitää myös käydä.

Teemu Saarinen laskee, että mitä pi-dempi on metsään tehtävän sijoituksen aikajänne, sitä pienempi on ostettavan tilan kehitysluokkajakauman merkitys. Parhaita kauppoja saattaa tehdä tiloista, joissa hyvin hoidetut kuitupuukokoiset metsät alkavat järeytyä tukkipuukokoon.

Jos metsää on omistuksessa ennestään, kannattaa toki omaisuuttaan katsoa ko-konaisuutena.

Uusia tuotteita – lisää hintaa?

Metsän mahdolliset uudet tuotteet askar-ruttavat hinnoitteluteknisesti Esa Ärölä:

– Metsätalouden kannattavuus, ja sitä kautta metsän arvo on perinteisesti muodostunut tukki- ja kuitupuusta teol-lisuuden raaka-aineena. Pelkästään näistä tuotteista saatuihin tuottoihin perustuen metsätilojen hintataso on nyt korkea. Olenkin miettinyt, näkevätkö metsä-sijoittajat jo tulevia ansaintamahdolli-suuksia hiilen sidonnassa, puupohjaisissa uusissa tuotteissa fossiilisen muovin kor-vaajana, tai selluloosassa vaateteollisuu-den raaka-aineena puuvillan sijasta.

Kun tilahintoja tarkastellaan nyt lä-hinnä pelkästään puuntuotannon kannal-ta, muistuttaa Ärölä, että monesti myyn-tikohteilla on muitakin arvoja, joita tiloja ostavat arvostavat, ja joista he ovat valmiita maksamaan. Miten esimerkiksi hinnoi-tellaan pakurikäävällä ympätty koivikko, tai metsän virkistysmahdollisuudet?

Yhä useammalla maaseudun autioti-lalla kauppaan sisältyy myös rakennuksia.

– Ne voivat vaikeuttaa hinnoitte-lua, sanoo Teemu Saarinen. Myyjä saattaa suhtautua niihin tunteen kautta, ja nähdä niissä suurempia arvoja kuin markkinoil-la nähdään. Harvassa ovat ostajat, jotka hurraavat torpalle syrjäisellä sijainnilla.

Jokainen kiinteistöväylittäjä haarukoi metsille hintaa omalla tyyllillään.

– Peilaan itse summa-arvoja, kaup-pa-arvomenetelmää, toteutuneita hehtaari- ja kuutiometrihintoja sekä tuot-toarvoa miettiessäni tilalle hintaa, kertoo Teemu Saarinen. Summa-arvomenetel-mä on aina pohjana. Sen sisältämiä tila-ja puustotietoja tarvitaan, vaikka tilan tuottoa lasketaankin eri menetelmillä.

– Metsistä saadaan koko ajan tar-kempaa tietoa metsän inventointimenetelmien kehityksessä. Vanhan, valmiiksi laskettuihin taulukoihin perustuvan summa-arvomenetelmän merkitys vä-henee, uskoo puolestaan Esa Ärölä. Kauppa-arvomenetelmällä, ja kiinteis-tömarkkinatietoon perustuvalla tuotto-arvolaskelmalla saadaan tulevaisuudessa yhdessä kehittyvien inventointimenetelmien kanssa luotettavammin selville tilan todennäköinen kauppahinta. ♦

Teemu Saarisen mukaan metsätilojen kauppa on ammattimaistunut.

270 miljoonan kaupat

Esa Ärölään Maanmittauslaitoksen kiinteistöjen kauppahintarekisteristä koostaman tilaston mukvaan Suomessa tehtiin viime vuonna 2 777 ei-sukulaisten välistä, pelkästään metsää sisältävää yli 10 hehtaarin metsätilakauppaa. Kauppasumma oli yhteensä noin 270 miljoonaa euroa.

Yhtiöiden osuus ostetusta pinta-alasta oli 16,5 % ja kauppasummasta 18,2 %. Rahastojen vastaavat luvut olivat 28,3 ja 28,9 %, ja yksityisten ostajien 51,1 ja 48,7 %. Loppuosa jakautuu valtion, kuntien, yhteismetsien ja säätiöiden ostojen kesken.

Esa Ärölää mietityttää, miten metsätilojen hintoihin vaikuttavat muihin tuotteisiin kuin raaka-puuhun kohdistuvat tuotto-odotukset.

EPÄVARMUUS PAINAA.
Vielä vappuviikolla Marko
Yli-Antola ei tiennyt, saako
hän kylliksi työntekijöitä
sadonkorjukseen.

”Urani raskain kevät”

**Vähä-Varttaisten
vihannestilan kevät
Vehmaalla oli työvoimapulan
vuoksi vaativa. Yrittäjä
katsoo silti luottavaisena
tulevaan.**

Teksti ja kuvat: Markku Pulkkinen

MAATILAYRITTÄJÄ, agrologi (AMK) Marko Yli-Antola (46) katselee kaalintaimien siirtämistä pellolle yllättävän tyynenä, vaikka ukrainalaisista työntekijöistä uupuu vielä kaksi kolmasosaa. Rauhallisuus taitaa olla miehen tavaramerkki, eivätkä kevättyöt hätäilemällä sen paremmin hoituisi. Hötkyilystä vastaa vain pihalla temmeltävä reilun vuoden ikäinen berninpaimenkoira Helmi.

Edellisyönä tilalle saapui Hollannista muutama sata vadelmantainta. Niiden istuttaminen ei ole ylivoimainen urakka. Sulakoot ensin rauhassa tyhjentyneessä emakkosikalassa.

– Kasvatan hieman vadelma-alaa, mutta avomaan vihannekset säilyvät tärkeimpinä viljelykasveina. Suunnilleen samoilla nuoteilla mennään kuin viime vuonna, Yli-Antola suunnittelee.

Merituuli on edelleen melkoisen viileä, mutta huhtikuun loppuun mennessä Yli-Antola työntekijöiden oli silti ehtinyt istuttaa harson alle varhaisperunaa,

porkkanaa, parsaa- ja kukkakaalia ja palkohernettä. Viljan kylvötkin päästiin aloittamaan ennen vappua. Avomaankurkun kylväminen riippuu vielä siitä, saadaanko sadonkorjuuajalle varmistettua riittävästi työntekijöitä.

Vappuviikon öille oli luvattu pakkasta, joten työntekijät ja yrittäjä saivat olla vuoron perään sadettimilla hallavahdissa. Jonkun oli joka ilta ajettava 20 kilometrin päähän Taivassaloon, jossa sijaitsee osa tilan pelloista.

– On tämä ollut henkisesti 16 yrittäjävuoteni raskain kevät. Työvoiman saamisen epävarmuus on rassanut eniten. On tietysti hyvä, että sain edes neljä kokonutta ukrainalaista töihin heti huhtikuun alussa.

Lähityövoimaa löytynee

Poikkeuksellisen kevään pieni valonpilkahdus on Yli-Antolan mukaan ollut öljyn hinnan lasku, sillä polttoainetta kuluu sadettamisen lisäksi taimikasvatustuoneen ja lihasikalan lämmittämiseen. Sadettimia pyörittää parhaimmillaan neljä traktoria. Marjoilla ja avomaankurkulla käytetään lisäksi tihkukastelua.

HYVÄLTÄ NÄYTTÄÄ. Vadelmat selvisivät hyvin viime talvesta. Marko Yli-Antola lisää tänä vuonna hieman vadelma-alaa. Takana olevassa muovihuoneessa kasvatetaan kaalin taimet ennen pellolle vientiä.

ISTUTUKSEEN. Taimet kasvatetaan yhdessä muovihuoneessa maaliskuun puolesta välistä eteenpäin. Nämä parsakaalit ovat valmiit siirrettäväksi harson alle pellolle.

JOULUKUUSIA. Marko Yli-Antola viljelee joulukuusia ja myy niitä Turussa. Kuusien hoitaminen on mukavaa vaihtelua peltotöiden lomassa. Kastelultaista saadaan vettä peltojen sadetukseen.

Yli-Antola oli kausityövoiman haussa liikkeellä hyvissä ajoin, mutta sekään ei pelastanut tilannetta, kun Ukraina sulki rajansa huhtikuun lopussa.

– Olen normaalisti palkannut 12 ukrainalaista työntekijää, kuten nytkin oli tarkoitus. Työnjohtajat ovat olleet täällä jo yli kymmenen kesää ja he onneksi pääsivätkin töihin. Tällä porukalla pystymme elämään kevään, vaikka vajausta onkin. Kesäkuussa oli määrä tulla kuusi työntekijää lisää, mutta se ei taida nyt onnistua, Yli-Antola pohtii.

Suomalaisten kausityöntekijöiden puoleen hän ei ole vielä kääntynyt, vaan odottelee vielä hetken, avautuvatko Ukrainan rajat uudelleen.

– Olen tehnyt kaikkien 12 työntekijän kanssa työ sopimukset enkä siksi uskalla vielä tehdä sopimuksia suomalaisten kanssa. Olen silti aika luottavainen, että saan sadonkorjuuseen kesäkuun puolesta välistä eteenpäin riittävästi suomalaisia työntekijöitä. Sadonkorjuussa pärjää vähemmälläkin ammattitaidolla eikä perehdyttämiseen kulu pitkää aikaa. Edellytän tietysti, että kotimai-

nen työvoima sitoutuu töihin elokuun loppuun asti.

Työntekijäpulaa ei pysty tilan vadelma- ja mustaherukkaviljelmillä paikkaamaan kokonaan itsepoiminnalla, sillä tila sijaitsee mutkaisen tien takana, kuutisen kilometriä asfalttitieltä. Samasta syystä tilalla ei ole myöskään vihannesten suoramyyntiä. Kaikki tuotteet kulkevat markkinoille Euran Vihanneskeskuksen kautta. Tilan omat vihannesvarastot ovat tyhjä viimeistään lokakuun loppuun mennessä.

Kirjanpitäjä Ukrainasta

Ukrainalainen Alexander (39) kertoo kuluvan kasvukauden olevan hänelle kahdestoista Vähä-Varttaisten vihanneksilalla. Työsopimus on yleensä puolen vuoden mittainen kuten nytkin. Vaimoan ja kahta lastaan hän näkee seuraavan kerran lokakuussa.

– Pidän kovasti täällä työskentelystä ja siksi tulen mielelläni aina uudelleen. Harmi, että kaikki ukrainalaiset eivät nyt pääse. Rajojen sulkemisen syynä on politiikka, ei mikään muu, Alexander tietää.

SUOJASSA. Kaalit ja palkoherne puskevat pintaan harson alla. Marko Yli-Antolan piti vappuviikolla pyörittää sadettimia joka yö, sillä luvassa oli hallaa.

TUTTU TYÖNTEKIJÄ. Ukrainalainen Alexander ja Marko tulevat hyvin juttuun keskenään, sillä englannin kieli taipuu molemmilta hyvin. Traktori on koko kevään ajan kiinni kastelupumpussa ja yövalvomisia on luvassa.

RÖNSYJÄ. Tilalla on noin sata hehtaaria viljelyalaa. Strategiana on rönsyily eli tuotannon monipuolistaminen.

Kotimaassaan hän työskentelee maatalousalan tiloimistossa kirjanpitäjänä. Ukrainalaiset maatilat eroavat huomattavasti suomalaisista.

– Ukrainalaiset maatilat ovat pääasiassa isoja osakeyhtiöitä, joista monilla on ulkomaalaiset omistajat. Jonkin verran on alkanut kuitenkin tulla perheviljelmiäkin, mikä on hyvä kehityssuunta.

Marko Yli-Antolan ja työntekijöiden keskinäinen kommunikointi näyttää olevan kaikin puolin mutkaton ja asiat hoituvat hyvällä englannin kielellä puhelimesta ja kasvokkain. Kovin tarkkoja työohjeita kokee työntekijät eivät edes tarvitse.

Strategiana rönsyily

Marko Yli-Antola on toiminut yrittäjänä vuodesta 2004 ja edustaa tilan neljättä sukupolvea. Agrologiksi hän valmistui Mustialasta kaksi vuotta aikaisemmin. Omia viljelyksiä hänellä on ollut kymmenvuotiaasta asti. Kiinnostus maatalouteen syntyi jo pienenä pojan-kossina.

Tilalla viljeltiin avomaan vihanneksia jo edellisen sukupolven aikana. Sikatalous oli aikaisemmin merkittävämmässä osassa, mutta Marko on panostanut enemmän peltoviljelyyn. Porsastuotanto loppui kolme vuotta sitten. Lihasikojen kasvu edelleen 500 eläinpaikan sikalassa, mikä onkin tärkeää talviajan toimeentulon kannalta.

Viljelyalaa tilalla on 98 hehtaaria, josta 70 hehtaaria on viljantuotannossa. Kaikki omien peltojen ohra, kaura ja vehnä syötetään sioille. Noin puolet viljelyalasta on vuokraamaa. Vihannes- ja juuresviljelyä, yrittäjän sanoin harsonaluviljelyä, on vuosittain 15–20 hehtaarin alalla. Vadelmaa ja mustaherukkaa on alle hehtaari.

Sikala- ja peltotöiden ohessa Yli-Antola kasvattaa myös joulukuusisia. Hän on tehnyt kuusikauppaa Turussa lähes 30 vuotta. Kuuset pitää muotoilla vappuun mennessä ja sekin homma onnistui aikataulussa. Uusia kuusentaimiakin on tarkoitus istuttaa, kunhan ne toukokuussa saapuvat.

– Olen valinnut strategiaksi erikoistumisen sijaan rönsyilyn eli monipuolistamisen. Se on ollut osit-

Marko Yli-Antola

- agrologi (AMK), HAMK/Mustiala 2002
- 46 vuotta
- maatalousyrittäjä Vähä-Varttaisten sika-, vihannes- ja marjatilalla Vehmaalla vuodesta 2004
- sinkku
- harrastaa metsästystä ja kalastusta.

tain pakon sanelemaakin, sillä pinta-alan kasvattaminen on tällä seudulla hankalaa. Monipuolisella tuotannolla pystyy tasaamaan vuosittaisia tulonvaihteluita ja hallitsemaan riskejä. Minään vuonna kaikki kasvit eivät ole onnistuneet, mutta eivät myöskään epäonnistuneet, Yli-Antola perustelee.

Useammalla tulonlähteellä perheetön yrittäjä on pystynyt varmistamaan oman toimeentulonsa. Vuoden 2018 erittäin kuivana kesänä edes monipuolinen viljely ei pelastanut tulosta. Kyseinen vuosi olikin Yli-Antolan mukaan täydellinen katastrofi. Viime vuosi oli tulokseltaan normaali.

Ruoan arvostus nousee

Omaa työtaakkaansa yrittäjä helpottaa ostamalla lietteen levityksen, porkkanoiden korjuun ja osan puinneista urakoitsijalta. Vihannestilalla tarvitaan paljon erikoiskalustoa, joten kovin monien töiden ulkoistaminen ei onnistu.

Vaikka yrittäjällä on välillä haasteita, käy varsin selväksi, että hän on nyt toiveammatissaan.

– Tässä hommassa voi aina kehittyä. Tehokkuutta pitää edelleen lisätä ja kauppakelpoisen sadon määrää kasvattaa. Ja tätä yrittäjän vapautta en vaihtaisi pois, Yli-Antola tiivistää.

Vapaa-ajan ongelmia tai liikoja harrastuksia Yli-Antolalla ei ole, sillä kasvukaudella työt vievät lähes joka päivä aamusta iltaan. Muuna aikana sikala sitoo tilalle, sillä ympärivuotisia työntekijöitä ei ole. Syksyisin yrittäjä eh-tii kuitenkin hirvi- ja peurajahteihin. Riistanlihaa onkin aina pakasteessa omiksi ja vähän muidenkin tarpeiksi.

– Peuroja täällä Lounais-Suomessa on harmiksi asti. Kantaa on onneksi saatu hieman pienennettyä, mutta edelleenkin peuroja on liikaa.

Loppukaneettina Yli-Antola uskoo, että koronakriisistä seuraa jotain hyvääkin.

– Suomalaisen ruoan arvostus todennäköisesti nousee, koska on odotettavissa, että joistain tuotteista tulee niukkuutta. Myös kansalaisten suuri kiinnostus maataloustoihin kertoo, että ruoantuotantoa arvostetaan, Yli-Antola iloitsee. ♦

AGROLOGI. – Runsas kuukausi sitten teimme sukupolvenvaihdoksen Pielavedellä sijaitsevalla lypsykarjatilallamme, jota jatkaa nyt keväällä agrologiksi valmistuva poikamme, europarlamentaarikko Elsi Katainen kertoo.

Miten turvataan kotimaisen alkutuotannon omavaraisuus?

Miten CAP-uudistus etenee? Entä miten saadaan turvattua kotimaisen alkutuotannon omavaraisuus? Europarlamentaarikko Elsi Katainen vastaa kysymyksiin tässä lehdessä ja laajemman artikkelin löydät Luvan internetsivuilta: www.luva.fi

CAP-UUDISTUKSEN aikataulu on tällä hetkellä se, että parlamentin sisäisiä neuvotteluja on pyritty jatkamaan koronakriisinkin ai-

kana, tosin rajoituksin. Parlamentin kannan muodostava täysistuntoäänestys on suunniteltu lokakuulle. Tämän jälkeen alkaisivat parlamentin, komission ja jäsenmaiden väliset niin sanotut kol-

mikantaneuvottelut, joissa lopullinen CAP-lainsäädäntö muodostetaan. Näistä neuvotteluista ennustetaan pitkiä, kertoo Elsi Katainen.

Komission alkuperäisessä lakiesityk-

sessä on suomalaisten viljelijöiden kannalta muutamia ongelmallisia kohtia.

– Näihin saimme parlamentin maatalousvaliokunnassa suhteellisen hyviä korjauksia viime kauden lopulla, huhtikuussa 2019.

Suomalaisittain tärkeitä nostoja maatalousvaliokunnan kannasta Katainen luettelee useita:

- Saimme läpi merkittäviä joustoja tukien ehdollisuuteen, kuten järjestyttävää turvemaiden suojelua koskevia vaatimuksia sekä läpi myös joustoja vaatimukseen talviaikaisesta kasvi- peitteisyydestä eli paljaan maan kieltö, jonka toteuttaminen olisi pohjoisissa oloissa lähes mahdotonta.
- Nostimme komission esittämää uutta tukikattoa 60 000 eurosta 100 000 euroon, joka ei ratkaise täysin tukikatosta Suomessa syntyviä ongelmia, eli sitä, että se osuu Suomessa tavallisiin perhe- tiloihin. Mutta on parannus komission hankalaan ehdotukseen.
- Luonnonhaittakorvaus säilyi II pilaris- sa sekä
- maaseudun kehittämisen tukea olisi mahdollista myöntää laajemmin maaseutujen elinvoiman vahvistamiseksi eli tuen piirissä on maatalousyritysten lisäksi yrityksiä, joilla ei suoraa kytköstä maatalouden harjoittamiseen. Komis- sion pohjaesitys maaseutujen kehittä- misestä oli varsin kapeakatseinen.
- Vaadimme lisäksi jatkoa Suomelle hy- vin tärkeään poikkeukseen, joka sallii maksaa muita jäsenmaita korkeampaa määrää vapaaehtoisia tuotantoon sidot- tuja tukia. Tätä komissio ei esittänyt.
- Toinen tärkeä asia oli, että yhteisen markkinajärjestelyasetuksen alla ole- va ns. 141-tuen eli Etelä-Suomen kan- salliselle tuelle valiokunta vaati jatkoa. Tätä ei myöskään komission esitykses- sä ollut.

CAP-neuvottelut avattiin uudelleen

Toukokuun eurovaaleissa 2019 yli puo- let parlamentin mepeistä vaihtui, min- kä takia CAP-neuvottelut ja valiokun- nan jo äänestetty kanta päätettiin avata uudelleen.

– Neuvotteluja käydään nyt käyt- täen pohjana tätä kevään 2019 kantaa. Neuvottelupöydällä ovat jälleen CAP:in vihreä arkkitehtuuri eli ympäristöeh-

MEP Elsi Katainen on toisen kauden Euroopan parlamentin jäsen. Hän työskentelee maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa sen varapuheenjohtajana sekä liikennevaliokunnassa. Hän on toiminut kansanedustajana yhdeitoista vuoden ajan Savo-Karjalan vaalipiiristä. Perheeseen kuuluu mies ja kaksi aikuista lasta. Koulutuk- seltaan hän on Agrobiologi AMK ja ammatillis- ten aineiden opettaja. Aiemman työuran hän on tehnyt mm. luonnonvara-alan opettajana sekä maataloushallinnon ja maaseudun kehittämisen tehtävissä.

dollisuuden kriteerit, tukien allokoi- nit, ympäristöjärjestelmien muotoillut ja prosenttitasot sekä myös luonnonhaitta- korvaus ja vapaaehtoiset tuotantoon si- dotut tuet. On ratkaisevan tärkeää, että näissä keskusteluissa pidetään yllä Suo- men ruoantuotannon puolta, Elsi Katai- nen sanoo.

Päätöksenteon etenemistä jarruttaa maatalousvaliokunnan yhteinen toimi- valta ympäristövaliokunnan kanssa useis- sa CAP-artikkeloissa.

– Yhteisen muotoilun saavuttami- nen on haastavaa, kun näkemykset valio- kuntien välillä eroavat erityisesti ympä- ristöasioissa. Mielestäni on tärkeää, että maatalous ja ympäristö ovat uudistukses- sa tasapainossa, mutta ympäristötoimien pitää olla viljelijöille realistisia toteut- ta. Lainsäädännöstä on tehtävä sellainen,

että se kannustaa viljelijöitä ympäristön varjeluun ennemmin kuin rankaisee.

Maatalousvaliokunnan pääneuvottelija

CAP-uudistuksen viivästyisestä johtu- en komissio antoi ehdotuksensa maatalo- uspolitiikan siirtymäajan lainsäädännöksi 31.10.2019. Elsi Katainen valittiin maata- lousvaliokunnassa raporttoijaksi eli toisin sanoen parlamentin pääneuvottelijaksi.

– Huhtikuun 28. päivä maatalousva- liokunta äänesti yksimielisesti neuvotte- lemani kannan puolesta, jonka pääviesti kiteytettynä on, että jatketaan samoil- la nykyäänöillä seuraavat kaksi vuotta, jotta sen jälkeen voimme siirtyä uuden ohjelmakauden säädöksiin. Annoimme täystyrmäyksen maatalouden rahoitus- leikkauksille ja linjasimme, että niiden toteutuessa jäsenmailla on oltava mah- dollisuus myöntää kansallista lisärahoi- tusta, mikä on tärkeä viesti Suomeen. Suurin työ piti tehdä sen eteen, että ko- missiion poistama Suomelle tärkeä niin sanottu 141-tuki eli Etelä-Suomen kan- sallinen tuki saatiin maatalousvaliokun- nan kantaan mukaan, Katainen kertoo.

Hän on pääneuvottelijana koosta- nut yhdessä poliittisten ryhmien neuvot- telijoiden kanssa maatalousvaliokunnan kannan, joka sinetöidään täysistunnossa.

– Asetuksen lopullinen sisältö hiotaan tältä pohjalta yhdessä komission ja jäsen- maiden kanssa kolmikantaneuvotteluissa eli trilogiissa, joissa johdan puhetta parlamen- tin puolesta. Kolmikantaneuvottelut on määrä käydä tämän kevään ja kesän aikana.

Koronapandemian takia komis- sion täytyy päivittää sen aiempaa esitystä EU:n monivuotisesta rahoituskehyses- tä vuosille 2021–2027, jonka julkistamista tällä hetkellä odotetaan.

– Komissio esitti ensimmäisen ehdo- tuksen monivuotiseksi rahoituskehyses- si 04/2018, mikä huomioi Brexitin aiheut- taman aukon EU-budjettiin. Jäsenmaiden päämiehistä koostuva Eurooppa-neuvos- to ei ole kuitenkaan päässyt sopuun pa- ketista. Nyt yllättävän kriisin seurauksena komission paine muuttaa esitystä on kas- vanut entisestään. Tässä paketissa tullaan myös päättämään maatalousbudjetin koko ja mitä todennäköisimmin arvioimaan se uudelleen, kertoo Katainen.

Lue koko artikkeli: www.luva.fi

Teksti: Tiina Eklund

Kaikkien käyttöön

Arktiset Aromit ry valitsi perinteisesti Marttaliiton kanssa vuoden luonnontuotteet. Vuoden luonnonmarjaksi valittiin tyrni, sieneksi suppilovahvero ja yrtiksi käenkaali.

Tyrni

VALINNOILLA nostetaan vuosittain esiin erilaisia suomalaisen luonnon tarjoamia aarteita ja niiden käyttömahdollisuuksia. Valinta voi kohdistua tuttuun ja yleiseen luonnon-tuotteeseen, mutta välillä mukana on kiinnostavia yllätyksiä. Yhteistä niille on, että ne ovat kaikkien ulottuvilla, ja puhtaassa luonrossamme kasvavina terveellisiä ja ekologisia – ne kasvavat ilman lannoitusta, kastelua ja torjunta-aineita.

Tyrni (*Hippophae rhamnoides*)

Tyrni on 0,5–3-metrinen, piikikäs pensas, jonka lehdistä on hopeanharmaata sävyä. Tyrniä esiintyy luonnonvaraisena Pohjanlahden rannikkoalueella ja Ahvenanmaalla. Parhaiten tyrni kasvaa kivisillä hiekka- tai sorarannoilla saadesaan runsaasti auringonvaloa. Se kukkii touku-kuussa ja sen pirteän happoiset, kellanoranssit marjat kypsyvät syys-lokakuussa.

Nykyisin huomattava osa myyntiin tulevasta tyrnistä viljellään. Viljely yleistyi 1990-luvulla, ja useissa hankkeissa on tutkittu ja kehitetty viljely- ja sadonkorjuutekniikka ja maamme olosuhteisiin sopivia lajikkeita. Kotimaiselle tyrnille olisi kysyntää, mutta tuontimarjan edullisempi hinta ja viljelyn saaminen kannattavaksi ovat yhä haasteita.

Tyrni on luonnonvaraisista marjoista ravintorikkain, todellista superruokaa. Se sisältää runsaasti erilaisia biologisesti aktiivisia aineita, kuten karotenoideja ja flavonoideja sekä C-, E-, B- ja K-vitamiineja, ravintokuitua ja elimistölle hyödyllisiä rasvahappoja. Kivennäis- ja hivenaineista siinä on muun muassa sinkkiä, mangaania, magnesiumia, natriumia ja kalsiumia. Tyrnin painosta noin 4–7 % on öljyä, joka mehussa nousee pinnalle.

Tyrnillä on todettu tutkimuksissa lukuisia, suotuisia terveysvaikutuksia ja sitä käytetään myös kosmetiikassa ja luontaistuoteteollisuudessa. Sen käytöstä on saatu hyviä tuloksia muun muassa kuivasilmäisyyden ja atooppisen ihotuman hoidossa. Myös tyrnin lehtien ravintosisältö on monipuolinen ja niistä voi hauduttaa miedonmakuista, virkistävää teetä.

Suppilovahvero (*Craterellus tubaeformis*)

Suppilovahvero on pienehkö, suppilomainen, ruskealakkinen ja kellertäväjalkainen sieni. Väri

voi vaihdella voimakkaasti vaaleasta tummaan ja kellertävästä ruskean sävyihin. Se kasvaa kuusikoissa ja sekametsissä ja viihtyy paksussa sammalikossa. Satoaika on hyvin pitkä, elokuusta aina lumen tuloon saakka. Viime vuosina siitä on saatu hyviä satoja yhä pohjoisempaan, vaikka sen sato vielä 1980- ja 1990-luvuilla painottui enemmän Etelä- ja Keski-Suomeen.

Suppilovahveron energiasisällöstä suurin osa, 37 %, tulee proteiineista. Se sisältää rasvaa kokonaisenergiasta 30 %, vain vähän hiilihydraatteja sekä runsaasti D-vitamiinia, kaliumia ja seleeniä.

Suppilovahvero on erinomainen, mieto ruokasieni, jota voi käyttää monin tavoin ilman esikäsittelyä. Se on yksi suosituimpia sieniämme. Se sopii niin kastikkeisiin, keittoihin, patoihin kuin piiraisiinkin ja etenkin kuivattuna sitä on helppo lisätä melkein mihin ruokaan tahansa. Suppilovahveroa voi säilöä kuivaamalla, pakastamalla tai pikkelöimällä.

Käenkaali (*Oxalis acetosella*)

Käenkaali tunnetaan myös nimillä ketunleipä ja revonrieska. Se on hento, maavarrellaan maata myöten suikertava metsäkasvi, joka viihtyy varjossa lehtomaisilla kankailla ja kuusimetsissä. Käenkaalin kolmiomaiset lehdykät muistuttavat apilaa ja sen valkoiset, kauniit kukat täplittävät metsänpohjaa varhain keväällä. Käenkaali on hyvin yleinen noin Oulun korkeudelle, sitä pohjoisempaan esiintyminen vähenee. Pohjoisimmassa Lapissa se ei kasva.

Käenkaali ei kuulu merkittävästi hyödynnettäviin yrteihin, sillä sen käyttö kaupallisesti on sallittu vain ravintolisissä ja annoskoristeena. Silti se kannattaa ottaa käyttöön nimenomaan annoskoristeena, sillä se on erittäin kaunis ja sopii lähes joka ruokaan tai juomaan. Kotikäyttöä elintarvikelainsäädäntö ei rajoita.

Käenkaalin kirpeä maku johtuu oksaalihaposta, minkä vuoksi sitä ei suositella syötäväksi suuria määriä eikä henkilöille, jotka sairastavat kihtiä, niveltulehdusta tai munuaiskiviä. Oksaalihappopitoisten kasvien, kuten myös tutun raparperin kanssa, on hyvä nauttia kalsiumpitoisia tuotteita, kuten maitovalmisteita, sillä oksaalihappo sitoo itseensä elimistöä kalsiumia.

Teksti ja kuvat: Birgitta Partanen

Suppilovahvero

Käenkaali

Lisätietoja ja käyttövinkkejä

Luonnontuotteiden käsittelyyn ja käyttöön löytyy runsaasti vinkkejä Arktiset Aromit ry:n sivuilta. Reseptiikkaa sekä kotitalouksille että suurkeittiöille: <https://www.arktisetaromit.fi/fi/reseptit/> ja <https://www.arktisetaromit.fi/fi/esitteet/>

Luonnontuotteiden kuivaaminen ja käyttö -ohjevihkosessa on mm. tyrnilohi, -pulla, -misu ja sienisosekeitto ja -tikut. <https://www.arktisetaromit.fi/binary/file/-/id/19/fid/396/> ja Tehoa tyrnistä -vihkosessa ruokaohjeita: <https://www.arktisetaromit.fi/binary/file/-/id/19/fid/410/>

Kauppinen, S. (toim.) 2015. Tyrnin viljely. Hanketuloksia Suomesta ja tutkimustuloksia maailmalta. Luonnonvarakeskus (Luke) Helsinki 2015. ISBN: 978-952-326-089-4 (Verkkojulkaisu)

VITAMIINIPOMMI.
Tyrnillä on todettu monia positiivisia terveysvaikutuksia.

Koronaviruksen nosteessa?

Viime kuukaudet maailmalla on eletty poikkeusoloissa COVID-19 viruksen varjossa. Kärsijöitä on paljon, mutta kuka on hyötynyt tai tulee kenties hyötymään pandemiasta?

Teksti: Tiina Eklund

KORONAVIRUS-PANDEMIA muutti hetkessä maailmaa. SARS-CoV-2 sulki valtioiden rajat ja työelämässä tehtiin ennen näkemätön digiloikka, kun ihmiset siirtyivät nopeasti joukolla etätöihin.

Alkoi elintarvikkeiden hamstraus.

Ensimmäisten koronavirus-voittajien joukossa oli Hyvinkäällä sijaitseva Myllyn Paras, Suomen suurin pasta-tehdas, joka tuottaa yli puolet kaupoissamme myytäväästä pastasta. Normaalityönto tehtaalla on 15 miljoonaa kiloa vuodessa. Se tuplattiin nopeasti ja tehtaalla alkoi ympärivuorokautinen tuotanto. Pastan lisäksi tehtaalla jauhojen ja pakasteiden kysyntä nousi hetkessä 50 prosentilla.

Perunanviljelijät ahdingossa tai voittajia

Toukokuun alun aurinko hellii perunapitäjänä tunnettua Loppea. Perunanviljelijä Pekka Männistö on istuttanut osan perunoista maaliskuun lopulla. Pellon katteeksi on levitetty reikämuvio ja harso. Ne poistetaan toukokuun alun paikkeilla.

– Perunanviljely vaatii isoja investointeja, eikä kannattavuus ole hyvä, toteaa Männistö pellonlaidalla.

Suomen koulut suljettiin maaliskuussa ja siirryttiin pitämään etäkoulua koteihin. Tämä kirpasi montaa perunanviljelijää, kun lähikouluun ei voinut enää myydä perunaa.

– Ravintoloiden sulkemisen myötä myös niihin myyvät elintarviketukut lopettivat perunan ostamisen. Ketkä myivät näihin tukkuihin, ovat ongelmissa. Minulla koronavirus lisäsi perunan myyntiä, koska myyn suoraan kauppoihin sekä tukkuun, joka myy edelleen vähittäiskauppoihin. Ihmiset ovat nyt etätöissä ja perheet syövät kotona, mikä on kasvattanut perunan menekkiä, kertoo Männistö.

Hän toimittaa perunaa mm. pääkaupunkiseudun kauppoihin.

– Minulla on pitkäaikaiset asiakassuhteet. Niiden

taustalla ovat toimitusvarmuus ja molemminpuolinen luottamus, Männistö toteaa.

Perunanviljelyn tulevaisuus

Koronavirus ei ole perunanviljelijä Männistölle pelkkä mahdollisuus. Myös tummia pilviä näkyy taivaanrannassa.

– On olemassa riski, että sairastun kesken kevät- tai syyssesongin. Olen miettinyt mistä saan henkilökunnan, joka hoitaisi tämän kokonaisuuden, Männistö pohtii.

Muistiinpanot ja viljelysuunnitelmat ovat olemassa, mutta se ei riitä.

– Vuodet ovat erilaisia ja viljelylohkot vaihtuvat. Vasta pellolla näkee, mikä lajike mihinkin kohtaan laitetaan. Kaikkia asioita ei voi miettiä etukäteen toimistossa. Samoin on lajikkeiden lajittelujärjestys ja siemenperunoiden talteenotto. Kokonaisuutta on mahdotonta opettaa, joku tekisi asiat vähän sinne päin, miettii Männistö.

Ukrainalaisen kausiavun palkkauksesta on käyty mediassa paljon keskustelua. Männistön ukrainalaiset työntekijät tulivat lentäen Suomeen vain päivää ennen rajojen sulkemista.

– Samat pätevät ukrainalaiset ovat työskennelleet minulle vuosien ajan. Maksan heille palkan TES:sin mukaisesti ja kalliimman palkkaluokan mukaan, koska ovat osaavia kavereita, Männistö kertoo.

Usko perunaan on vahva.

– Kyllä perunalla on hyvä tulevaisuus. Se on terveellistä ja suhteessa halpaa verrattuna moneen muuhun tuotteeseen. Lähiruokaa, jonka tuotanto on ekologisesti kestävä, Männistö sanoo.

Monipuolista maatilayrittäjyyttä

Lopen Pelto-Seppälän tilalla kevätkiireet painavat päälle. Maatilayrittäjä Tiina Seppälä ehtii antamaan haastattelun parhaiten, kun istuu auton ratissa.

– Meillä on monialainen maatila. On vuokramök-

PERUNA. Pekka Männistö kasvaa, lajittelee ja myy perunaa suoraan kauppoihin ja tukkuun. - Ekologisesti tuotettua lähiruokaa, jolla on hyvä tulevaisuus, sanoo Männistö.

Tilastoidun väkiluvun ja kausiväestön määrät vuonna 2016 paikkatietopohjaisessa kaupunki-maaseutu-alueuokituksessa. Lähde: Tilastokeskus, Luonnonvarakeskuksen laskelmat

	Sisempi kaupunkialue	Ulompi kaupunkialue	Kaupungin kehysalue	Maaseudun paikalliskeskus	Kaupungin läheinen maaseutu	Ydinmaaseutu	Harvaan asuttu maaseutu
Tilastoitu väkiluku	2 691 614	716 153	534 467	292 443	298 759	614 158	285 181
Kausivaesto	1 692 635	498 815	573 674	215 236	552 616	963 227	956 994
Erotus (n)	-998 978	-217 338	39 207	-77 206	253 857	349 069	671 813
Erotus (%)	-37,1	-30,3	7,3	-26,4	85,0	56,8	235,6
Kausiväesto suurempi kuin tilastoitu väkiluku 5km*5km väestöruuduissa (n,)	4	45	462	51	1079	1988	6 528
Kausiväesto suurempi kuin tilastoitu väkiluku 5km*5km väestöruuduissa (%)	2,7	25,3	59,5	28,2	79,4	77,0	66,5

ki-toimintaa, puoti, lihakarjaa, ravintola sekä vuokratallitoimintaa, kertoo Seppälä.

Koronatilanne on näkynyt jonkin verran tilan toiminnassa, eniten mökin vuokrauksessa.

–Varauksia on peruttu jonkin verran, eikä uusia varauksia ole tullut. Ihmiset eivät nyt selkeästi uskalla vuokrata.

Seppälä kuitenkin näkee, että tilanne voi kääntyä pian parempaan.

– Meillä on mökki keskellä ei mitään, laitumen vieressä. Kohde voi olla kesäomalla kiinnostava, koska ulkomaanmatkailu ei nyt vedä.

Puodissa ja ravintolassa myynti on jatkunut koko ajan.

– Asiakaskunnasta iso osa tulee Uudeltamaalta, joten maakuntarajan sulkeminen vaikutti jonkin verran myyntiin. Mutta lopulta ratkaisee se, miten ihmiset tulevat mökeilleen. Asiakaskunnasta iso osa on mökkiläisiä, Seppälä kertoo.

– Ravintolasta on mahdollista ostaa take away -ruokaa, mitä ihmiset ovat tehneet yllättävän hyvin. Myös puodissa asiakkaita on käynyt hyvin. Nyt odotamme, mitä valtiovalta päättää ravintoloiden avaamisesta.

Yleensä tila on avannut ravintolan kesäkuun puolivälissä ja sitä on pidetty auki yhtenä päivänä viikossa.

– Mutta miten ihmiset alkavat uskaltaa käydä ravintolassa? Ja miten meidän tulee toimia, että ruokailu tehdään turvallisesti? Onneksi meillä on tonttia laajentaa niin, että välimatkat ovat turvalliset, Seppälä toteaa.

Lähiruoka ja -matkailu nousussa

Pelto-Seppälän tilalla tarjottava liha on kokonaan omasta pihvikarjasta.

– Meillä on periaate, että kaiken täytyy olla kotimaista ja mahdollisimman läheltä: jauhot, kanamunat, vihannekset ja perunat. Jos jotain ei saa suomalaisena, niin emme käytä sitä. Yksi ainoa poikkeus on, jota ei saa suomalaisena: pitsan tomaattimurska, Seppälä kertoo.

Haastatteluhetkellä lihakarjan poikimiset alkavat olla ohi.

– Lähes 70 emolehmää poiki keväällä. Lihakarjan teurastuksen ja paloittelun

olemme ulkoistaneet.

Pandemiasta huolimatta usko huomiiseen on vahva ja Pelto-Seppälän tila on hakenut ELY-keskukselta laajentamislupaa.

– Näen, että ihmisillä säilyy tarve matkailla ja lähteä pois kotoa. Matkailu tulee varmasti suuntautumaan enemmän kotimaahan. Mutta millaisia paikkoja haetaan? Eristyksessä mökissä rauhaa, vaiko elämyksiä eristyksen jälkeen, pohdii Seppälä.

Vaaka kallistuu kuitenkin alkutuotannon hyväksi.

– Toivon, että kaiken lähipalvelun ja ruoan arvostus nousee, kun ymmärretään ettei maailma olekaan helposti kaikkien ulottuvilla, kuten on totuttu ajattelemaan. On vaikeaa nähdä, että ihmiset kääntyisivät lähiruokaa vastaan. Mutta riskinä on, että pandemiaa seuraa lama, pohtii Seppälä.

Kaupungistuminen hidastunut

Luonnonvarakeskuksen maaseutututkimuksen johtava tutkija **Toivo Muilu** näkee viitteitä siitä, että maaseudun asema tulee muuttamaan. Kunhan koronasta ensin selvittäään.

– Ketään ei aikaisemmin juuri kiinnostanut, missä suomalaiset oikeasti ovat ja toimivat. Meidät on sidottu yhteen osoitteeseen, jonka pohjalta julkiset palvelut suunnitellaan. Todellisuudessa suomalaiset liikkuvat ja vasta nyt on havahduttu siihen, että kesämökeillä tehdään myös töitä, sanoo Muilu.

Johtava tutkija Toivo Muilu näkee maaseudun hyötyvän koronasta monin eri tavoin.

METSÄ. Meton asiamies Markku Variksen mukaan korona ei ole iskenyt metsäalaan. – Metsä on se, joka nostaa Suomen koronasta, hän toteaa.

Pitkän trendin muuttoliike kaupunkeihin on koronan myötä hidastunut ainakin tilapäisesti. Lukessa on meneillään useita hankkeita monipaikkaisuudesta ja paikkariippumattomuudesta mm. tutkimusprofessori **Hilkka Vihisen** johdolla.

– Asia kiinnostaa juuri nyt kovasti ministeriöissä. Yhä suurempi osa kesämökeistä alkaa olla kuin omakotitaloja, ja suomalaiset asuvat kesäasunnoillaan jopa puoli vuotta. Kun mökillä sitten tapahtuu ja sattuu, kuormittaa se mm. mökkipaikkakunnan terveyspalveluja.

– Valtionvarainministeriö teetti pari vuotta sitten selvityksen kaksoiskuntalaisuudesta ja siinä yhtenä tavoitteena oli saada osa kuntaverotuloista mökkipaikkakunnalle. Selvitys kaatui lähinnä perustuslakiongelmiin. Mutta asia on nostettu nyt uudelleen agendalle monipaikkaisuuden näkökulmasta ja ministeriöissä pohditaan myös verotuksen hajuttamista, kertoo Muilu.

Paluuta entiseen ei ole

Muilun puheessa vilisee diginomadeja ja citymaalaisia. Työntekopaikat ja -tavat ovat muuttuneet.

– Koronan pakottamana Suomessa on tehty huikea digiloikka. Myös vanhan aikaiset yritykset ymmärsivät nyt, että työt hoituvat toimiston sijasta yhtä lailla kotona ja mökilläkin. Paluuta entiseen ei enää ole, Muilu toteaa.

Kun etätöitä on tehty pitkään, on kai puu vain työyhteisöön. Moni viihtyy kotonaan hyvin.

– Tämä tulee vaikuttamaan kaupunkien toimistorakentamiseen ja toimistokäyttöön. Todennäköistä on, että monien kiinteistöjen käyttötarkoituksia tullaan muuttamaan.

Korona tulee muuttamaan työelämän toimintaa monilta osin, mutta miten laajasti, se nähdään myöhemmin.

– Etätöiden määrä tulee kuitenkin olemaan koronan jälkeen täysin erilainen, Muilu tiivistää.

Maaseutu vahvistuu

Lähiruoan puolesta on kampanjoitu 15-20 vuotta.

Metsässä menee hyvin

– Kysyntä on pysynyt hyvällä tasolla ja uusia investointipäätöksiä on tullut mm. Metsä Groupilta. Metsätalouden toimihenkilöitä ei ole lomautettuna eikä irtisanomisia ole ollut suuresti, kertoo METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:n asiamies **Markku Varis**.

Metsässä työt ja puukauppa ovat jatkuneet normaalisti ja raakapuuta toimitetaan teollisuuslaitoksille.

– Mäntytukki tökkii vähän, mutta tällä hetkellä metsätöimihenkilöillä on täysi työllisyys ja metsänviljely tulevat toteutumaan. Kaikki hoituu, vaikkakin puukauppa on ollut vähän nihkeää viime aikoina.

– Metsä on se, joka nostaa Suomen koronasta, tiivistää Varis. ♦

– Suomessa ei ole koskaan pitkän tutkijanurani aikana keskusteltu ruokaturvasta, omavaraisuudesta ja kotimaisen ruoan arvostuksesta ja merkityksestä kuten nyt. Kysyttäessä kaikki arvostavat sitä, mutta ovatko kuluttajat vihdoin myös oikeasti valmiita maksamaan siitä kaupan kassalla, kysyy Muilu.

– REKO-myynti on jo muuttanut markkinoita ja kaupoissa myydään nykyisin yhä enemmän lähiruokaa. Tilojen suoramyyntien lisääntymistä en uskalla kuitenkaan ennustaa.

– Tulemme näkemään monia muutoksia lentoliikenteessä, mutta näkemykset jakautuvat siitä nousevatko vai laskevatko lentolippujen hinnat. Kotimaisen lomamatkailun ennustetaan joka tapauksessa lisääntyvän. Kesämökkikauppa on vilkastunut jo kymmeniä prosentteja tänä keväänä ja kysyntä ylittänyt paikoitain tarjonnan. Mökkimarkkinat lähes tyvät jo 80-luvun rakentamisbuumin lukuja, Muilu kertoo.

Monipaikkaisuutta ei tilastoida Suomessa – vielä.

– Luke on mukana äskettäin alkaneessa Valtioneuvoston rahoittamassa selvityksessä, jossa tarkastellaan ja määritetään monipaikkaisuutta mm. mökkibarometrin, tilastokeskuksen ja Telian mobiilipaikannustietojen avulla. Olen vakuuttunut, että monipaikkaisuus tulee näkyvämmäksi ja suunnittelun kannalta tärkeämmäksi Suomessa vuoden tai parin sisällä, sanoo Toivo Muilu. ♦

Mitä sinulle kuuluu?

Mitä sinulle oikeasti kuuluu? Miltä sinusta tuntuu? Onko mielessä jotain, jonka voisit purkaa pois? Pystytkö pysähtymään hetkeksi ja tunnistamaan tuntemuksiasi ja aistimuksiasi juuri nyt?

Susan Partanen
Pielavesi
Seksuaalineuvoja, mv.
Agrologi, www.senvuoksise.fi

MITÄ sinulle kuuluu, on tärkeä kysymys, joka kannattaa esittää ja varsinkin kuulla, mitä vastataan. Pysähtyä hetkeksi, kun vastaajalla onkin rohkeutta kertoa enemmän kuin small talk -vastaus; ”ihan hyvää, entä sinulle”. Tai puhutaan pinnallisia vastauksia työstä, perheestä tai harrastuksista. Mutta entä jos kysyt uudelleen. Kuinka oikeasti voit? Miltä tuntuu juuri nyt? Mitä kaipaat? Mitä haluat tai tarvitset?

Hyvää tekee myös kysyä itseltä; Mitä minulle kuuluu? Miltä minusta tuntuu? Pysähtyä hetkeksi arjen kiireiden ja rutiinien keskellä. Mitkä asiat ovat hyvin, iloa tuottavia tai tuntuu hyvälle. Onko asioita, jotka painavat mieltä, ahdistaa, pelottaa tai musertaa. Mitkä kokemukset menneisyydestä vaikuttaa elämään? Onko nämä asioita, joita voit muuttaa tai joihin voit vaikuttaa?

Uskallatko kuulla vastauksen? Uskallatko myöntää tuntemukset? Uskallatko vastata rehellisesti? Uskallatko kertoa, jos painolastina onkin jotain, joka voi rikkoa kulissit, kertoa jotain pelottavaa tai ahdistavaa? Entä kuulijana? Uskallatko olla läsnä ja kuulla kertojan kokemukset tai tuntemukset? Mikä on oikea tapa reagoida?

Onko nämä asioita, joihin voisit tarvita ulkopuolisen keskusteluapua? Yksin ei tarvitse jäädä, jos mukanasi on isompia painolasteja, ulkopuolista ammattiapua on saatavissa. Et ole yksin etkä ainoa kokemuksesi kanssa, vaikka se tuntuisikin kuinka erikoiselta asialta tahansa. Jos sinulla herää huoli itsestäsi tai kertojasta, uskalla etsiä ammattiapua. Googlesta löytyy erilaisia järjestöjä, jotka auttavat eteenpäin. Esim. Mieli, Väestöliitto jne.

Ihmisille aidot kohtaamiset, joissa osapuolet keskittyvät näkemään, kuulemaan ja tuntemaan toisensa, ovat tärkeitä. Näin korona-aikana eristyneisyys ja ihmissuhteiden vähäisyys nostaa läsnäolon ja kohtaamisten merkityksellisyyttä. Ihminen kaipaa toisten ihmisten huomiota, läsnäoloa, kosketusta, keskustelua ja hyväksyntää. Elämänlaatu heikkenee, kun sosiaalisten suhteiden ylläpito vaikeutuu.

PYSTYTKÖ olemaan läsnä? Keskittymään tähän hetkeen, lähellä oleviin ihmisiin ja kokemuksiin, mitä juuri tämä hetki tarjoaa? Mitä olisi olla tässä hetkessä? Katsoa ihmistä silmiin ja keskittyä häneen ja hänen asiaansa koko olemuksellasi. Pysähtyä kuulemaan. Kerrottuun ei tarvitse olla vastausta. Vaikeisiin asioihin voi riittää, että on joku, joka kuuntelee ja antaa tilaa puhua.

Jos kuitenkin kertojalla on huolia mielenpäällään, voi suorien ohjeiden sijasta parempi tehdä pieniä tarkentavia kysymyksiä, jotka antavat mahdollisuuden pohtia asiaa useammal-

ta kantilta. Niihin ei tarvitse olla olemassa oikeita vastauksia kenelläkään tai ainakaan muulla kuin kertojalla itsellään. Jokainen on oman elämänsä asiantuntija ja jokaisella pitäisi olla oikeus ja mahdollisuus löytää oikeat vastaukset itsestään. Toisen elämää suorittamalla tai toisen ohjeiden mukaan elämällä harva löytää tai saa elettyä itsensä näköistä, tyydyttävää elämää. Useimmille ihmisille keskustelut ammattilaisen kanssa, terapeutti, psykologi tai muu, olisi tarpeen. Elämän varrella jokaisella on isompia ja pienempiä vastoinkäymisiä ja haasteita, joiden läpikäyminen ja purku on henkisen hyvinvoinnin ja jopa ihmissuhteiden kannalta tärkeää.

Korona-arjessa yhteyksien puute toisiin ihmisiin tai muihin kuin perheenjäseniin alkaa tuntua jo raskaasti. Lisäksi monella on ikävä kosketusta, halausta tai jopa hymyä. Positiivista palautetta, ihailua ja hyväksyntää.

Nykyajassa hyvää on se, että teknologia mahdollistaa kuvapuhelut ja paremman läsnäolon etäämpänäkin tai eristyksissä oleviin läheisiin ja ystäviin. Voit nähdä hänet ja aistia kehonkielestä enemmän kuin pelkän kuulohavainnon perusteella.

Muista myös ne lähimpänä olevat, perheenjäsenet, työkaaverit tai ystävät, joita näet. Jätä älylaitteet ja ruutuauka. Ole läsnä. Näe, kohtaa, kysy ja kuule. Mitä sinulle kuuluu? ♦

Yläkuva: Iisalmen Kuva, Mari Kekäläinen

Puuta-Heinä -sanaristikko

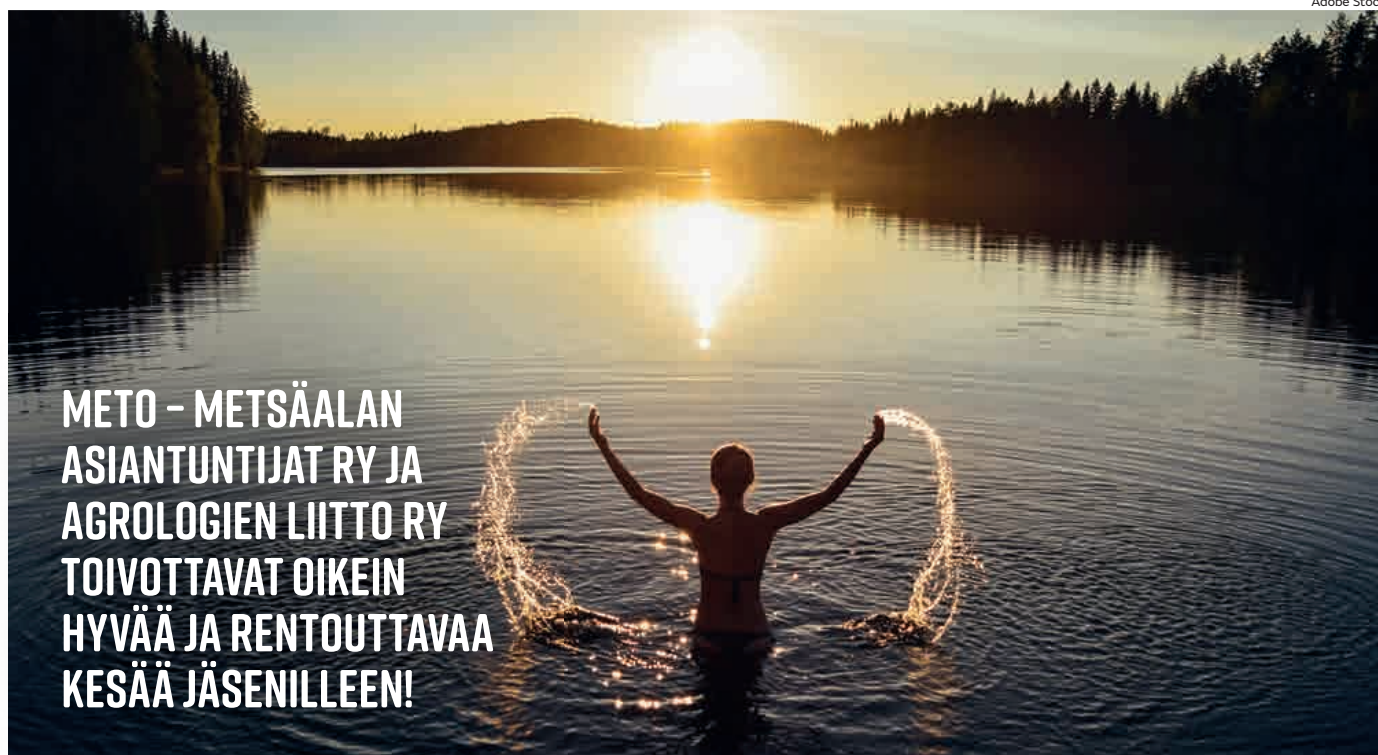
Metsäsiasiantuntijoiden ja agrologien oma sanaristikko. Vastaukset ristikkoon julkaistaan seuraavassa lehdessä.

		RIEMUT AUTOILLE		EHTOOTÖITÄ NAVETOISSA								20 20		
		SADON TUHO-LAISIA						-KOIVU				POLVI-		
				MAA-LECA-				"HEL-POT"						
								VALTIO-RIITA						
KOSTEA ALUE				"HEVOSTELLA" TÄRKEÄ KOKO										
VAIVA			LEH-MILLÄ								KIT-SAITA		SOT-KEA	
							ETEIS-TILOJA				ILMAN APUA LAAJA			
LOPETUS					KAR-JALLA ÖISIN						2X 			
			SU-DILLA						RAKAS					
RAJAA	"TAJU"													
			HYLLYT											

SISÄLTÖPALVELU TIMO KOKKO

NUKKUVAN SONNIN KUVA:TONI ANTILA

Adobe Stock

**METO - METSÄALAN
ASIAANTUNTIJAT RY JA
AGROLOGIEN LIITTO RY
TOIVOTTAVAT OIKEIN
HYVÄÄ JA RENTOUTTAVAA
KESÄÄ JÄSENILLEEN!**

Tasa-arvo palkoissa

Naisten ja miesten palkat ovat hyvin lähellä toisiaan Meton jäsenkunnassa.

Meto lähetti sähköpostitse palkkakyselyn 2019 joulukuussa jäsenilleen, jotka olivat jäsenrekisterin mukaan sillä hetkellä palkkatyössä. Kyselyyn vastaajia oli hivenen yli 1200 henkilöä. Vastaajien määrä oli sellainen, että suurista metolaisten jäsenryhmistä sai kattavan ja luotettavan kuvan, mutta pienempien sopimusalojen työnantajien ryhmistä ja vastaajamäärästä johtuen tuloksiin sisältyy satunnaisvaihtelua. Tarkoituksena on antaa tämän lehden numerossa ensimäistä palkkaselvityksestä ja seuraavassa numerossa puretua tarkemmin sopimusalohtaisiin palkkoihin.

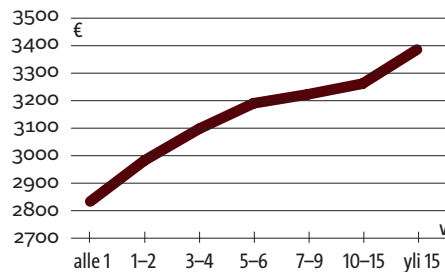
Tyypillinen metolainen?

Keskimetolainen vastaaja ansaitsee 3.300 euroa kuukaudessa (vastaajien mediaanipalkka). Keskimetolainen on mies, hän kuuluu ikäryhmään 45-49 vuotiaat. Koulutukseltaan hän on metsätalousinsinööri ja aikaa tutkinnon suorittamisesta on kertynyt jo yli 15 vuotta. Todennäköisimmin hän työskentelee toimihenkilönä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa Metsäteollisuuden palveluksessa. Metsäteollisuuden suurin vastaajaryhmä oli töissä MetsäGroupissa. Keskimetolaisen vuosipalkka oli 43.300 euroa tulospalkkioineen ja luontaisetuineen, eli vuodessa tulee 2000 euroa lisää normaalin kuukausipalkan päälle. Työsuhde-etuihin kuului todennäköisesti puhelinetu, mutta ei lounasseteliä. Keskimetolainen on tämän selvityksen mukaan työnantajalleen uskollinen. Jos nykytila jatkuu, hän vaihtaa työnantajaansa kahdesti tai kolmesti työuransa aikana, eikä sopimuslupa toiselle siirtymisiä ole kuin kerran tai kaksi keskimääräisen työuran aikana.

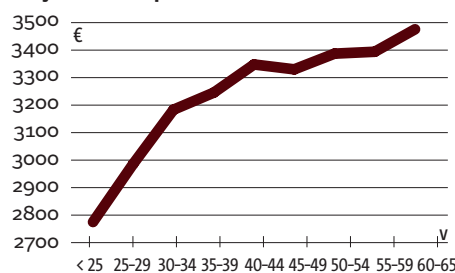
Metsien miehet ja naiset

Tämä on miesvaltainen ala ja se tuli tämänkin kyselyn pohjalta selväksi. Vastanneista 81,2 % oli miehiä ja 18,7 % oli naisia ja 0,2% ei halunnut ilmaista sukupuoltaan. Esiintyykö alalla palkkaeriarvoisuutta sukupuolesta johtuen? Kyl-

Aika tutkinnosta ja mediaanipalkka

Ikä ja kuukausipalkan mediaani

Kuukausipalkan mediaani bruttopalkka/kk, ilman luontaisetuja

	Mies	Nainen	Naisen euro miehen eurosta
Metsäteollisuus	3368	3238	0,96
Metsäkeskus	3223	3083	0,96
Metsänhoitoyhdistys	3340	3185	0,95
Metsähallitus	3234	3114	0,96

lä, sitä esiintyy, mutta vertailussa yleisiin työmarkkinoihin tilanne on alallamme hyvä. Tilanne on hyvä, mutta sen pitää olla parempi. Koska eri sopimusaloillamme on erilaisia palkkatasoja, osa Meton kokonaisaineistossa selittyy sillä, että naisten osuus eri työnantajaryhmissä vaihtelee. Tarkasteltaessa suurimpien työnantajaryhmien ja työnantajien osalta tilannetta se näyttää kutakuinkin samalta palkkamediaanin osalta – palkkaepätasa-arvoa esiintyy. Vaikka tilanne on hyvä muuhun työmarkkinaan verrattuna, edunvalvonnassa on syytä työpaikkatasolla kiinnittää tähän huomiota.

Kun tarkastellaan sukupuolen ja iän vaikutusta palkkakehitykseen, aineiston pienuus vaikuttaa jo tuloksen luotettavuuteen. Mutta trendi on sama kuin työmarkkinoilla muutenkin; urakehitys on alussa tasavertainen, mutta työuran jatkuessa miesten palkkakehitys jatkuu pitempään kuin naisilla tämän aineiston perusteella.

Ikä, työkokemus ja palkka

Usein esitetty kysymys edunvalvonnassa on, pitäisikö ikälisäjärjestelmä palkkatekijänä tuoda työehtosopimukseen? Kysymys on monitahoinen. Perusteena on, että työnantaja ei nykyisissä palkkausjärjestelmissä reagoi riittävästi tai arvosta kokemuksen tuomaa osaamista ainakaan euroissa mitattuna. Varmasti näinkin tapahtuu usein. Toisaalta nykyisin työelämään tulevilla on sellaisia taitoja digitaalissa maailmassa liikkumisessa, jotka varttuneemmilta työntekijöiltä saattavat puuttua. Työnantaja saattaa arvostaa myös enemmän työkokemusta toisen työnantajan palveluksessa ja sen hyödyntämistä kuin pitkää työkokemusta samalle isännälle.

Useissa palkkaselvityksissä yleensä työmarkkinoilla on ollut, että palkkahuipun tavoittaminen aikaistuu ja iän karttuessa yli viidenkymmenen vuoden mediaani palkka kääntyy jopa laskuun. Meton ikäluokittaisia mediaanipalkko-

ja tarkastellessa palkkakehitys jatkuu aina eläkeikään saakka, mutta tilastokummajaisena näkyy tasanne 40–45 vuotiaiden ikäryhmässä. Vanhimman ikäryhmän, 60–65 vuotiaat, palkan kehityksen nousu lienee tilastoharha. Siinä ryhmässä osa jäsenistämme siirtyy jo eläkkeelle ja jo aiemmin paremmassa palkkauksellisessa asemassa olevat jatkavat työelämässä yleensä pidempään ja heidän osuutensa vastaajissa kasvaa

Aika tutkimuksen suorittamisesta ja sen vaikutus palkkaan vastaa kutakuinkin iän vaikutusta palkkaan. Tarkasteluajan kuluminen tutkimuksen suorittamisesta kuitenkin kuvaa tarkemmin työuran alkuvaiheen kehitystä. Sen perusteella voi päätellä, että varsinainen työssä oppiminen ja työnantajan reagointi palkassa on voimakkaimmillaan alussa ensimmäisen kuuden vuoden aikana ja sen jälkeen palkkakehitys tasaantuu. Käyrän muotoa tarkasteltaessa tulee huomata, että aika-akseli ei ole samavälinen.

Miksi pyydämme palkkatietoja?

Voidaan kysyä mihin jäsenille kohdistettua palkkakyselyä tarvitaan, eikö näitä tilastoja saada työnantajilta työehtosopimukseen perustuen? Kyllä, Meton omilla sopimusaloilla saamme suurilta työnantajilta palkkatilastointia varten kuukausipalkkaa koskevat tiedot, mutta yleensä vain palkkatiedon, eikä lainkaan taustatietoja. Työnantajat ovat olleet suostuvasti eri verukkeilla luottamusmiehille annettavan tiedon määrää ja laatua. Pieniltä työnantajilta palkkatietoja emme saa lainkaan. Niiden jäsentemme osalta, jotka eivät työskentele Meton työehtosopimuksen soveltamisaloilla, emme saa tietoja muulla tavoin kuin kyselyin. Siksi on tärkeää, että jäsen vastaa ensi joulukuussa lähetettävään palkkakyselyyn 2020. Kun tähän jäsenkyselyyn 2019 vastasi runsaat 1200 jäsentä, seuraavan kyselyn tavoitteena on kaksinkertaistaa vastausprosentti yli viidenkymmenen prosentin.

Mihin kyselyn tietoja käytetään?

Tieto on valtaa ja avaa mahdollisuuksia edunvalvonnassa. Tällainen läpi metolaisen palkansaajakentän tehty kysely auttaa hahmottamaan metolaisten palkkauksellista tilannetta kokonaisuutena. Tällä jäsenkyselyllä saadaan laajempi ja yhtäläinen tieto muista palkkaan mahdollisesti vaikuttavista tekijöistä kuten ikä, sukupuoli, koulutus ym. Samoin se antaa työkaluja paikalliseen edunvalvontaan luottamusmiehille ja jäsenelle itselleen. Jäsenen tietoisuus ja omasta palkkauksellisesta asemastaan on tärkeä silloin, kun on aika käydä oma palkkakeskustelu esimiehensä kanssa.

Meton jäsenkysely on tehty tietosuoja- ja huomioiden niin, että yksittäisen vastaajan henkilöllisyys ei paljastu. Kun on kysymys pienistä jäsenryhmistä, yhdistämme julkaistaessa pienemmät ryhmät siten, ettei vastaajien henkilöllisyyttä voi päätellä.

Ilpo Puputti, järjestöpäällikkö

Älä astu miinaan

Vuosittain METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:n asiamiehille ja kentän luottamushenkilöille tulee työpöydälle useita tilanteita, jossa toimihenkilön työsuhteen on työnantaja irtisanonut tai jopa purkanut toimihenkilöstä johtuvasta syystä.

IRTISANOMISEEN liittyy puskurina varoitustenmenettely sekä irtisanonun kannalta irtisanomisaika, joka on palkallista aikaa. Huomattavasti kovempi työsuhteen päättämistapa on työsuhteen purku, jolloin luottamus työnantajalta työntekijään meni kerrasta eikä sen voida olettaa enää palautuvan. Tällöin työsuhde ja palkanmaksu päätetään välittömästi. Purkuperusteena voi olla esimerkiksi työntekijän tekemä rikos, joka on kohdistunut työnantajaan.

On muistettava, että kaikissa näissä tilanteissa selvitetään Meton toimesta jäsenen irtisanomisen perusteet ja laillisuus. Laittoman työsuhteen päättämisen sanktio-oahaarukka työnantajalle työsopimuslaissa on 3–24 kuukauden palkka ja luottamusvaluutetun osalta sanktion enimmäismäärä on 30 kuukauden palkka. Näissä on kyseessä työsuhteen päättäminen toimihenkilöstä johtuvasta syystä. Usein tämän tyyppiset työsuhteen päättymistilanteet olisi vältetty, jos toimihenkilö olisi tiedostanut työsuhteestaan johtuvat velvoitteet.

Näin turvaat työsuhteesi ja vältät miinat:

Noudata alla lueteltuja tärkeimpiä velvollisuuksia. Ne löytyvät myös työsopi-

muslaista, lain löydät osoitteesta: www.finlex.fi

Tutustu työohjesääntöön tai vastaavaan ohjeeseen työpaikallasi ja noudata sitä

Jos et ole varma onko harkitsemasi askel velvoitteiden mukainen, niin kysy siltä henkilöltä, jolla on valta/vastuu/tieto vastata. Älä luota työkaaverin ”mutu-tietoon”

Tunne työ- sekä työehtosopimuksesi

Työntekijän tärkeimmät velvollisuudet:

1. Työntekovelvollisuus
2. Työturvallisuus
3. Ei kilpailevaa toimintaa ja liikesalaisuudet

1. Työntekovelvollisuus

Käytännössä työntekijän tärkein velvollisuus on tehdä sovittu työ huolellisesti.

Työntekijän on jo siis lain mukaan suhtauduttava työhönsä tosissaan ja pyrittävä tekemään hyvää työtä yhdessä sovittujen ehtojen mukaan. Työntekovelvollisuuden kuuluu myös velvollisuus totella työnantajan työhön liittyviä ohjeita ja esimerkiksi noudattaa sovittuja työaikoja.

Työnantajalla onkin työnjohto-oikeus, eli niin sanottu direktio-oikeus. Oikeus ei ole tietenkään rajaton, vaan ohjeiden pitää liittyä työhön ja niiden pitää mm. olla tasapuolisia, kohtuullisia ja asianmukaisia ja niiden pitää ottaa huomioon kunkin työntekijän fyysiset ja ammatilliset edellytykset. Tässä kirjoituksessa ei kuitenkaan mennä tähän aiheeseen syvemmälle.

Työntekijä voi tehdä samaan aikaan muutakin palkkatyötä, mikäli työnantaja on antanut siihen luvan tai on siitä tietoinen, eikä ole sitä kieltänyt. Näissä tilanteissa sivutoimiluvan hankkiminen on tarpeen, jos työntekijä haluaa turvata selustansa. Sivutoimilupa on myös päivitettävä työnantajan kanssa, koska toiminta ja tarpeet voivat muuttua ajan kuluessa.

Työntekijän yleisenä velvollisuutena on lisäksi välttää kaikkea, joka on ristiriidassa sen kanssa, mitä hänen asemassaan olevalta henkilöltä voi kohtuudella työssä odottaa. Tämän perusteella voisi pitää erityisen moitittavana, jos esimerkiksi työsuojelupäällikkö ei itse noudattaisi työsuojelumääräyksiä hakuu-työmaalla.

2. Työturvallisuus

Työntekijältä edellytettävään huolellisuuteen kuuluu osaltaan myös töiden tekeminen turvallisesti. Työntekijän on käytettävä työssä mahdollisesti tarvittavia suojavälineitä ja yleisesti järkeään ja huolehdittava omasta turvallisuudestaan ja muiden työpaikalla toimivien turvallisuudesta.

Jos esimerkiksi työpaikalla on joku selvästi viallinen ja vaaraa aiheuttava laite, tulee työntekijän välttää sen käyttämistä ja ilmoittaa asiasta työnantajalle mahdollisimman nopeasti.

3. Kilpaileva toiminta ja liike- ja ammattisalaisuudet

Työntekijä ei saa vahingoittaa nykyistä työnantajaansa esimerkiksi kilpailemalla työnantajan kanssa suoraan tai paljastamalla tämän liikesalaisuuksia muille. Tämä koskee myös tilannetta, jossa työntekijä valmistelisi asiattomasti kilpailemista työnantajan kanssa vielä työsuhteen kestäessä.

Tämä voisi tulla kyseeseen, jos esimerkiksi työntekijä keräisi oman yrityksensä perustamista varten edellisen työnantajansa liikesalaisuuksia talteen it-

selleen ja houkuttelisi työajalla työnantajansa asiakkaita pian perustettavalle yritykselleen.

Kielto ilmaista työnantajan liike- ja ammattisalaisuuksia on voimassa myös työsuhteen päättymisen jälkeen, jos työntekijä on saanut tiedot itselleen oikeudettomasti.

Työsopimuksessa voi olla myös erilisiä kohtia kilpailukiellosta työsuhteen päättymisen jälkeen. Näistä sovitaan kuitenkin aina erikseen ja tapauskohtaisesti ja niitä tapaa lähinnä kovan yritysmailman puolella.

Tapahtuneita rikkomuksia

Alla on lueteltu muutamia Meton jäsenen velvoiterikkomuksia, jotka ovat johdaneet työsuhteen päättymiseen joko irtisanomisen tai purkamisen kautta. Tapauksien tarkemmat tiedot ovat ehdotoman luottamuksellisia.

- matkalaskun väärentäminen
- allekirjoituksen väärentäminen
- alisuoriutuminen työtehtävissä
- epäasiallinen käyttäytyminen
- työnantajan tai asiakkaan varojen kaivaltamien
- oman edun tavoittelu esimerkiksi metsätilan ostamisen kautta
- omien tai läheisten puiden osto/mittaus työnantajalle
- kilpaileva toiminta ilman sivutoimilupaa
- häirintä (työpaikka kiusaaminen, seksuaalinen häirintä)
- toistuva kieltäytyminen työnantajan esittämästä työtehtävästä
- toistuva ohjeiden vastainen toiminta
- alkoholiongelmat työaikana

Kaikissa yllä olevissa ja vastaavissa tilanteissa Meton jäsenellä on mahdollisuus käyttää luottamushenkilöä ja Meton asiamiehiä tukena. Monen vastaavan tapauksen laillisuusperusteet käydään ”mittaamassa” oikeussalissa, jolloin käytetään apuna työoikeusjuristia sekä myös jäsenen Meto- oikeusturvavakuutusta. Agriologien Liiton laajennettuun koulukuntajäsenyyteen kuuluu Meton kautta toteutettu työsuhdeneuvonta ja lisäksi työsuhdeseioihin liittyvä oikeusturva- ja vastuuvakuutus. Laajennetun jäsenyyden lisähinta on maltillinen palkansaajan sillä saatavaan neuvontaan ja turvaan nähden.

Erkki Eteläaho Neuvottelupäällikkö
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

METON TOIMINTA 2019

Tiiviisti, mitä Metossa on mm. tehty ja toiminnassa painotettu vuoden 2019 aikana.

Eduvalvonta jäsenten hyväksi on yhteistyötä

- Jäsen keskiössä
- Yhteistyöllä tehdyt sopimusalakohdaiset TES-tavoitteet
- Yhteinen neuvottelukuntien kokous
- Merkittävästä pitkäaikaisesta erimielisyyssiasta saatiin sopimusratkaisu
- Kaikki käydyt oikeustapaukset voitettiin tai niistä syntyi sopimus ennen oikeuskäsittelyä
- Opiskelijajäsenuudistus

Avoin viestintä ja aktiivinen vuorovaikutus

- Meto-brändi
- Some
- Lehdistöiedotteet
- Sähköiset jäsenkirjeet
- Jäsentilaisuudet
- Maakuntakierros
- Vuosikokoukset
- KaamosSiesta
- Meto Jazz
- Meto Golf

Talous ja jäsenhankinta

- Meto 2025 – historian ensimmäinen pidemmän ajan talous- ja kehitysstrategia
- Toiminnan kulmakiviä
- Sijoitus- ja kiinteistöryhmä
- Hallituksen ja edustajiston seminaari aihe

Koulutus ja työhyvinvointi

- Kokouksia TES-asiosta
- Jatkuva seuranta TES-asioiden paikallisesta soveltamisesta
- Työsuojeluvaltuutettujen koulutus Jyväskylässä
- Toteutettiin työuupumusta käsittelevän videon
- Sopimusalojen kokouksessa koulutus uudesta työaikalaista

Sidosryhmäyhteistyö

- Aktiivinen keskustelu metsäteollisuuden investoinneista ja metsien roolista ilmastomuutoksen hillinnässä
- Tietopaketti ilmastomuutoksesta
- Esitys hallitusohjelmaan vaalikaudelle 2019-2023
- Esitys Euroopan parlamentin edustajille tulevan EU-kauden haasteista

- Osaamisen ansiosta avainasemassa STTK:n metsä-, luonnonvara- ja ympäristökysymyksissä
- Lukuisia koulutuspoliittisia vaikutuspaikkoja
- Tiivis yhteistyö ammattikorkeakoulujen kanssa

METON ALUEYHDISTYSTEN VUOSIKOKOUKSIDA

METO Häme ry

Aika: perjantaina 11.9.2020 klo 16.30

Paikka: Kylpylä Eden, Nokia.

Mikäli koronatilanteen kokoontumisrajoitusten vuoksi kokouksen järjestäminen ei ole mahdollinen fyysisesti, uudesta paikasta tai etäyhteydellä osallistumisesta kerrotaan kokoukseen ilmoittautuneille. Ilmoittautuminen vuosikokoukseen 28.8. mennessä alla oleviin puhelinnumeroihin puheenjohtajalle tai sihteerille.

Päivitetty tiedot kokouspaikasta ja kokousjärjestelyistä elokuussa METON alueluvan sivuilla. Sivujen virallinen osoite on: <http://alueluva.fi/meto-hame/>

Kenellä jäsenellä ei ole tietokonetta voi soittaa ja kysyä puhelimitse mahdollisesta kokouspaikasta 20.8.2020 jälkeen METO Häme ry:n puheenjohtaja Ilkka Rantalalta puh. 0400 638 761 tai sihteeri Reijo Jokelalta puh. 050 4322 604.

Pimun kokous on samassa paikassa klo 15.00-16.30.

METO Lappi ry

Aika: lauantaina 12.9.2020 klo 16.00

Paikka: Sokos Hotel Vaakuna, Rovaniemi

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, sekä arvioidaan yhdistyksen perustamisen tarpeellisuus liittyen Lapin Metsätalospäivien järjestämiseen.

Jos koronatilanteen kokoontumisrajoitusten vuoksi kokouksen järjestäminen ei ole mahdollista fyysisesti, uudesta paikasta tai etäyhteydellä osallistumisesta kerrotaan kokoukseen ilmoittautuneille.

Kokoukseen osallistujien kesken arvotaan Pomoselkä -paketti. Muusta mahdollisesta ohjelmasta ilmoitetaan erikseen osallistujille.

Kokousta ja ruokailua varten ilmoittautuminen viimeistään 2.8.2020 mennessä METO Lappi ry:n sihteerille Lotta Pasmalle sähköposti: lotta.pasma@mhy.fi, puh. 044 7700 748.

Meton Pori jazz peruttu!

Valitettavasti Meton Jazz Porissa on peruttu vuonna 2020. Syynä on kokoontumisrajoitusten vuoksi peruttu Pori Jazz Festival ja SuomiAreena.

Ensi vuoden tapahtuman valmistelu on kuitenkin jo aloitettu. Tavataan siis 15.7.2021 Porissa MetoJazzissa!

Suomen Metsäurheiluliitto ry metsätaitokisat

Seuraa kesäkisojen järjestelytilanteen kehittymistä Suomen Metsäurheiluliiton kotisivuilta osoitteesta smul.fi kohdasta metsätaitokisat. Kalenteria päivitetään kisakauden edetessä

Mitä kuuluu Meton asiamiehille?

Meton some-kanavilla on esitelty Meton asiamiesten työkuva ja kuulumisia. Tutustu neuvottelupäälliköiden **Markku Varis** ja **Erkki Eteläaho** kuulumisiin Meton internet-sivuilla www.luva.fi/metsaasiantuntijat ja Ajankohtaista-palstalla (13.5. ja 17.5).

Meto golf 10-vuotisjuhla- turnaus kesäkuussa Tahkolla!

Jo perinteinen Meton golfturnaus järjestetään 11.-12.6.2020 Nilsissä, Tahkovuoren Lake & Forest Coursella (ent. New Course). Kokoontuminen Golden Resortissa, Kultapallo 1, 73310 Tahkovoori.

Koronatilanteesta johtuen järjestämme tilaisuuden niin, että riittävä etäisyys on varmistettu sekä kentällä, ruokailun yhteydessä että majoituksissa.

Ilmoittautumiset 31.5.2020 mennessä. Lisätietoja ja ilmoittautumiset: <https://www.luva.fi/ajankohtaista/meto-metsaalan-asiantuntijat/> Tervetuloa!

Käpyristeilyllä on luvassa mielenkiintoisia seminaareja ja verkostoitumista. Aiemmillä risteilyillä osallistuneilta opiskelijoilta ja työssä olevilta on tullut hyvää palautetta.

MEOL – Metsäalan Opiskelijat ry sekä yhteistyökumppanit ylpeinä esittävät:

Käpyristeily V Itämerellä 29.–31.10.2020!

KÄPYRISTEILY on metsäalan opiskelijoiden suurin tapahtuma, jota on järjestetty joka toinen vuosi. Risteilylle on perinteisesti kerääntynyt iso joukko opiskelijoita, sekä työelämän edustajia verkostoitumaan mielenkiintoisen ohjelman ja mukavan yhdessäolon merkeissä.

Järjestettävä Käpyristeily on järjestyksessään viides ja se oli tarkoitus järjestää perinteitä kunnioittaen keväällä 2020. Kuitenkin poikkeustila ja liikuttamisen rajoittaminen sai 12-henkisen työryhmän neuvottelemaan varustamon kanssa uuden ajankohdan risteilylle. Risteily järjestetään siis tulevana syksynä, jolloin se tarjoaa aivan uudenlaisia etuja niin opiskelijoille kuin työelämällekkin. Ajankohta on nyt ennen kesätyörekryjen alkua, jolloin opiskelijan on mahdollista tiedustella kesätöihin ja harjoitteluihin liittyviä asioita suoraan työelämän edustajalta. Työelämän kannalta taas risteilyllä on mahdollista tavata potentiaalisia harjoittelijoita vapaammassa ympäristössä kuin työhaastatteluissa.

Risteilyn ohjelmasta mainittakoon risteilyn käynnistävä seminaaritalaisuus, jossa käsitellään metsäalan ajankohtaisia aiheita. Seminaarin paneelikes-

kustelujen aiheiksi ovat vuoden 2020 Käpyristeilylle valikoituneet aiheet Sijoittaminen ja Metsäsijoittaminen, sekä Metsäasiantuntijan muuttuva työnkuva. Paneelikeskusteluissa on mukana metsä- ja sijoitusalan asiantuntijoita ja yleisöllä on myös mahdollisuus esittää kysymyksiä liittyen käsiteltäviin aiheisiin.

Risteilyn kapasiteettia on nyt kasvatettu, joten mukaan mahtuu runsaasti enemmän porukkaa.

Risteilyn lipunmyynti aukeaa 7.9. Lippuja on jäljellä rajoitetusti, joten aika kannattaa laittaa kalenteriin jo nyt. Lisäksi Käpyristeilyn sosiaalisen median kanavat kannattaa ottaa haltuun. Sieltä saat viimeisimmät tiedotteet risteilyyn liittyen.

www.facebook.com/events/401157810586297/
www.instagram.com/kapyristeily/
www.meol.fi/kapyristeily/

Lipunmyynti tapahtuu tuttuun tapaan Meolin Holvi-verkkokaupassa osoitteessa: holvi.com/shop/MEOLRy/section/kapyristeily-v/

Olet sitten opiskelija, työelämän edustaja tai muuten haluat verkostoitua, olet lämpimästi tervetullut risteilymään kanssamme lokakuussa!

Käpyristeilyn työryhmä.

Hyvä Meton jäsen Haluatko jatkossa lehden ja taskukalenterin?

Meto tiedusteli vuonna 2017 jäseniltään taskukalenterin ja Luonnon Varassa -lehden tarvetta. Näet Meton e-asioinnista miten tilaustiedot ovat kohdallasi jäsenrekisterissä tällä hetkellä. **Meton e-asiointi:** <https://easiointi.yap.fi/Meto>. **Käyttäjätunnus:** jäsennumero jäsenkortista ilman alun nollia. **Salasana:** voit luoda tai vaihtaa salasanan etusivulla.

E-asioinnin ongelmatilanteissa Sinua avustaa: jäsenistöassistentti **Anne Marttinen**, anne.marttinen@metsaasiantuntijat.fi tai puh. 040 7610 416.

Lehden osalta voit käydä muuttamassa tilausasetuksia e-asioinnissa haluamasi mukaisesti.

Mikäli olet aiemmin ilmoittanut, ettet halua Meton taskukalenteria, mutta haluatkin sen jatkossa itsellesi, niin ilmoita muutoksesta Meton jäsenistöassistentti Anne Marttiselle.

Huom!

Taskukalenterin merkkipäivät 2021

Ensi vuonna syntymäpäiviään viettävillä Meton jäsenille on lähetetty sähköinen kysely (18.5.) merkkipäivien ilmoittamisesta Meton taskukalenteriin. Ne, joilla ei ole sähköpostiosoitetta Meton jäsenrekisterissä, on lähetetty kirje postitse.

Muistathan vastata Meton kyselyyn, mikäli haluat syntymäpäiväsi julkaistavan taskukalenterissa, koska Metolla ei ole enää lupaa julkaista syntymäpäiviä ilman jäsenen antamaa lupaa.

Meton edustajisto piti etäkokouksen

Meton edustajisto kokoontui 24. huhtikuuta päättämään mm. Meton tilinpäätöksestä. Ensimmäisen kerran edustajiston historiassa kokous pidettiin etänä Microsoft Teams-sovelluksen avulla. Läsnä kokouksessa oli 42 Meto-vaikuttajaa ympäri Suomen. Edustajiston puheenjohtaja **Jaakko Niemistö** johti kokouksen tyylikkäästi ja ilman ongelmia.

Apua metsäopiskelijalle opinnäytetyöhön!

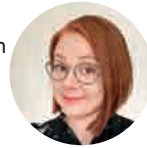
Metsätalouden opiskelija

Hanna Turpeinen Tampereen ammattikorkeakoulusta

tekee opinnäytetyötä, jonka osana hän selvittää MEOL –

Metsäalan Opiskelijat ry:n historiaa. Hän etsii haastateltavaksi aiempia MEOLin toimijoita tai muita, jotka ovat olleet MEOLin toiminnassa mukana. Erityisen kiinnostavia historian varrelta ovat kannanotot, uudet ideat ja suuret muutokset toiminnassa.

Tarkoituksena on tehdä haastatteluja ensisijaisesti puhelimitse tai tietokoneen välityksellä touko-elokuun aikana. Jos tunnistit itsesi tai kaverisi, ilmoitathan siitä mahdollisimman pian lähettämällä sähköpostia osoitteeseen hanna.turpeinen@tuni.fi. Pienikin tiedon jyvä voi olla avuksi!

Vastine Luonnon Varassa 1/2020 -lehden artikkeliin Laske, laske ja laske

Hyvää päivää Karstulasta!

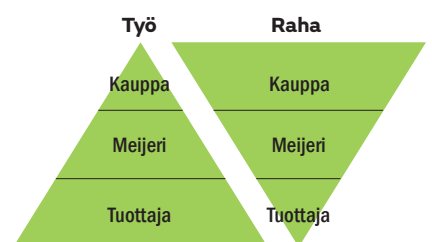
LÄHETÄN kokemuseräisen näkemykseni maidontuottajan asemasta ruokaketjussa. Pankinjohtaja Karhisen ”piti” tehdä ”selvitys” ruokaketjun tulonjako-ongelmista. Ainoa, minkä tämä pitkän linjan pankkimies löysi tästä, oli se, että viljelijän on saatava tuotantoonsa tehokkuutta. Ei sanaakaan, eikä edes tavuaakaan siitä, kuinka ruokaketjusta saatavat katteet jakautuvat tuottajan, meijerin ja kaupan kesken. Tämä minun kuvaamani panos/tuotos -jako esiintyy yhtä ”lainalaisesti” niin kurnunviljelijöiden, leipätuotteiden, kuin maidontuottajienkin osalla.

Kauppa kassavirtojen ja nopeiden varastokiertojensa kautta kerää lähes kymmenkertaiset katteet ja vain korkeintaan sadasosalla siitä työstä, mitä ruokaketjun alkupää, eli itse tuotteiden aikaansaaminen siihen käyttävät.

Sadan lehmän navetta on miljoonainvestointi ja sillä työllistyy pari ihmistä noin ”farmaseutin palkkaa vastaavaan tuloon”. Meijerit vastaavasti hankkivat automaatiota pitkälle jatkojalostukseensa. Taas miljoonainvestoinnit. Mitä on kaupan muutaman metrin mittainen kylmäkaappi, jolla päästään lähes kymmenkertaisiin katteisiin alkutuottajan ja jalostusketjun tuotteiden tarjoilusta asiakkaille?

Onko tämä tyhmyyttä, pelkoa, vai mikä saa tähän ketjuun kuuluvat faktat syrjäytetyksi ilman sanktioita? Ruokaketjujen kaupan puoleinen pää toimii Eurooppaan liittymisen jälkeen kartellina. Sille vain Suomessa ei kukaan mahda mitään. Eikä koskaan. Tuottajain selkänahasta ne on suuret kauppakeskukset rakennettu.

Lauri Jokinen, Karstula (Hyvinkää 1968)

Tulevaisuuden näkymät tasaan

AGROLOGIEN työllisyysnäkymät olivat tasaantuneet edellisvuoteen verrattuna. Kuitenkin reilu 84 % vastaajista koki tilanteen vähintään melko hyvänä. Kyseeseen vastanneista erittäin hyvänä tilanteen koki 2,3 % (2018: 4,3 %) tai hyvänä 33,3 % (36,6 %). Melko hyväksi tilanteen kokevien joukko oli kasvanut ollen 48,7 % (42,9).

Vertailtaessa vähintään melko hyvänä tilanteen kokevien joukkoa, positiivisin näkökulma oli Etelä-Suomessa, sillä lähes 92 % piti tilannetta vähintään melko hyvänä. Samoin Pohjois-Suomessa kokonaisnäkökulmia pidettiin myönteisinä, sillä vähintään melko hyvä tilanteen koki 87 % vastaajista.

Työllisyystilanteen koki huonoksi 13,3 % (14 %) ja erittäin huonoksi 2,3 % (2,2 %) vastaajista. Noin viidennes Itä- ja Länsi-Suomen vastaajista koki näkymät huonona tai erittäin huonona.

Miesten keskipalkka alle 10 vuoden työkokemuksella oli 3102 euroa. Vastaavasti 11-20 vuoden työkokemuksella keskipalkka oli 3604 e ja yli 20 vuoden kokemuksella 3783 e. Miesten keskipalkka yli 20 vuoden työkokemuksella oli 681 euroa eli noin 22 % suurempi kuin alle 10 vuoden kokemuksella. Kaikista miesvastaajista lähes 42 % oli työskennellyt yli 20 vuoden ajan ja toisaalta pienin vastaajajoukko oli 23 %:lla 11-20 vuoden työkokemuksen omaavat.

Naisten keskipalkka alle 10 vuoden työkokemuksella oli 2768 euroa. Naisten keskiansiot olivat 11-20 vuoden kokemuksella 3108 e ja yli 20 vuoden työkokemuksella 3131 e. Keskiansiot olivat yli 20 vuoden työkokemuksella vain 363 euroa isommat kuin alle 10 vuoden työkokemuksella. Vastanneista naisista 45,3 % kuului työkokemukseltaan luokkaan 10 vuotta tai sen

alle, 30,8 % oli 11-20 vuoden työkokemus ja 23,9 % oli työkokemusta yli 20 vuotta.

Tasaista kasvua keskiansioissa kaikilla koulutustasoilla

Vertailtaessa agrologien keskiansioita koulutustasoon opistosta valmistuneiden keskipalkka oli molemmat sukupuolet huomioiden 3864 euroa (vuonna 2018: 3802 e), AMK:sta valmistuneilla 3078 euroa (2994 e) ja ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneilla 4019 euroa (3976 e).

Opistoagrologien palkat olivat isommat kuin agrologi (AMK) -tutkinnon suorittaneilla johtuen miesten suuremmasta osuudesta vastanneista ja pidemmistä työurista. Opiston suorittaneet naiset ansaitsivat keskimäärin 3302 e (3056 e) ja miehet saman verran kuin edellisvuonna eli 4188 euroa.

Agrologikoulutuksen muutosta ja naisistumista kuvaa se, että kyselyyn vastanneista opistotason agrologeista 63 % oli miehiä, kun taas AMK-agrologeista 60 % ja YAMK-agrologeista 67 % oli naisia.

Vertaillessa koko vastaajaryhmää opistoagrologien keskiansio oli 786 euroa enemmän kuin AMK-tutkinnon suorittaneiden. Agrologi YAMK -tutkinnon suorittaneiden keskiansio oli puolestaan 941 euroa enemmän kuin alemman korkeakoulutason suorittaneilla.

YAMK-koulutus kannattaa

Vertailtaessa koulutason vaikutusta keskiansioon, voidaan todeta, että erityisesti AMK-tason agrologista YAMK-agrologiksi kouluttautuminen kannattaa. Vertailussa ei kuitenkaan ole huomioitu muita taustatekijöitä. YAMK-agrologitutkinnon suorittaneilla miehillä keskiansio on 1062 e suurempi kuin AMK-tason suorittaneilla. Naisilla vastaava luku on 940 euroa.

Karrikoiden voidaan todeta, että vähiten agrologitutkinnon koulutustason nostosta hyötyvät opistotasoiset miesagrologit. YAMK-tutkinnon suorittaneiden miesten keskiansio oli vain 288 euroa suurempi kuin opistotason suorittaneiden miesten.

Agrologien Liiton palkkakysely tehtiin marraskuussa 2019 ja siihen vastasi 539 palkkatyössä toimivaa agrologia. Vastaajista 53 % oli naisia ja 47 % miehiä. Kyselyyn vastanneista 87 % (2018: 89 %) oli palkkatyössä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa. Yleisimmät syyt palkkatyöstä poissaoloon olivat vanhempain- tai hoitovapaa 24 % sekä työttömyys 22 %. Vajaalla kolmasosalla (27 %) vastaajia työttömyys oli kestänyt yli vuoden.

Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) tilaston mukaan työttömien agrologien kuukausittainen keskiarvo vuonna 2019 oli 263. Koronan vaikutukset näkyvät myös agrologien kohdalla. Työttömäksi työnhakijaksi on ilmoittautunut maaliskuussa 2020 yhteensä 367 agrologia, kun vuosi sitten hakijoita oli 270. Työttömien työnhakija-agrologien määrä oli kasvanut 97 henkilöllä eli vajaan 36 % vuoden takaisesta. Suurin osa hakijoista on AMK-agrologeja (63 henkilöllä). Huomioitavaa on, että lukemat sisältävät myös kokoaikaisesti lomautetut.

Palkkakyselyyn osallistuneiden vastaajien määrä on vähentynyt, jolloin sattuman osuus tuloksissa korostuu. Toimialakohdaisia tuloksia tarkastellessa vähäinen vastaajamäärä heikentää tuloksien luotettavuutta. Keskiansiota ei ilmoiteta, jos vastaajajoukon koko on ollut viisi henkilöä tai alle.

Agrologien Liitto kiittää kaikkia kyselyyn vastanneita agrologeja.

Anne Laitinen

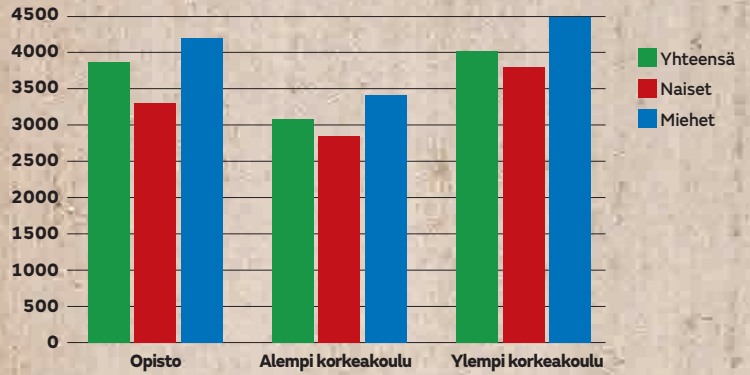
YAMK-agrologitutkinnon suorittaneilla miehillä keskiansio on 1062 euroa suurempi kuin AMK-tason suorittaneilla. Naisilla vastaava luku on 940 euroa.

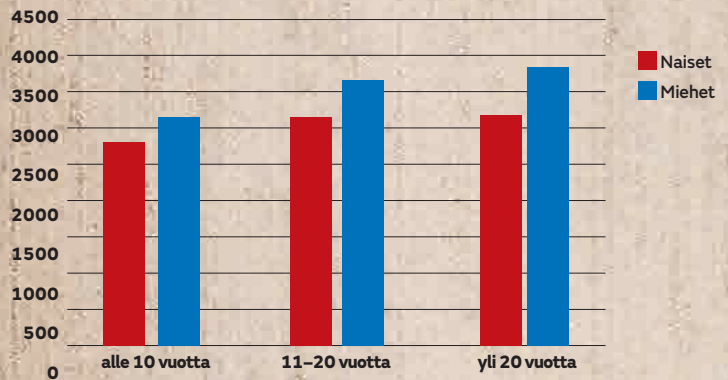
tuneet

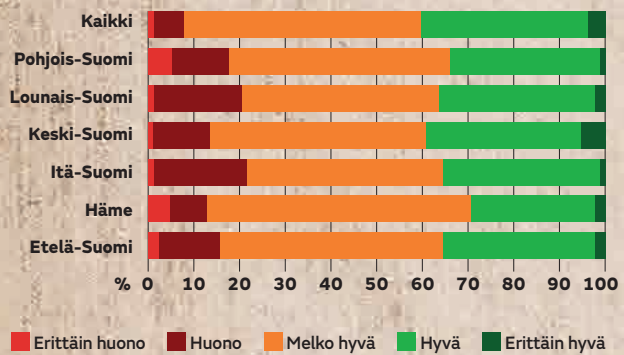
Agrologien keskiansiot koulutustason mukaan

Miesten ja naisten palkat työkokemuksen mukaan

Arvio agrologien työllisyysnäkömistä

Terra Nostra -puutarhan terveyskylpylän kypsät reissulaiset.

Upea matka Azoreille

Antti Paala

AGROLOGIEN Liiton ja Meton yhteinen jäsenmatka Azorien satumaiseen saaristoon järjestettiin 22.–29. 2. 2020 ennen koronaa. Meitä reippaita reissulaisia oli ympäri Suomea, aina Kempeleestä Kirkkonummelle ja Vanhasta-Ulvilasta Hammaslahteen asti. Itse koin pienoisen järkytyksen jo ennen matkaa mieheni kysellessä, missä ne Azorit oikeastaan ovat. Siinä Portugalin rannikolla, vastasin. Armas siippani huomautti: – Juu, niinhän ne on 1500 km rannikolta länteen keskellä Atlanttia. Ja minä kun olin luullut Azorien sijaitsevan vähän samalla tavalla kuten Ahvenmaa Suomen rannikolla. Ehkä olisi kannattanut olla maantiedon tunnilla hereillä.

Matkan aikana kävimme kolmella Azorien yhdeksästä tuliperäisestä saaresta. Ensimmäisenä oli São Miguel, jota kutsutaan vihreäksi saareksi, eikä syyttä. Saari kukoisti vihreän eri sävyissä. Saarella maidontuotanto on tärkeä tulonlähde. Lehmät laiduntavat läpi vuoden jyrkillä rinnepelloilla. Kalliita sorkkasa-

leja ei tarvita, sillä lehmät hoidetaan ja lypsetään pellolla. Keskituotos on 8500 kg vuodessa ja maidosta maksetaan 28 senttiä litralta ja EU-tuki on 2,5 senttiä litralta. Tilojen keskikoko on 10 hehtaaria ja pellon hinta on 45000–70000 € hehtaarilta paikasta riippuen. Saarten ilmasto soveltuu hyvin karjatalouteen, sillä paikalliset hirmumyrskyt aiheuttavat muun muassa vihannesviljelyyn haasteita. Viljelykasveista tärkeimpiä ovat maissi, sinimailanen ja italian raiheinä.

SÃO Miguel saaren suurin asutuskeskus ja pääkaupunki on Ponta Delgada, jossa sijaitsevat kuuluisat 1700-luvulta peräisin olevat kaupungin portit. Kerrotaan, että kun niistä porteista kulkee, tulee vielä joskus uudelleen Azoreille. Ja jos kulkee niiden läpi oman rakkaansa kanssa käsi kädessä, ei koskaan eroa. Tämä on nyt testattu Agrologien ja Meton tutkimusryhmällä. Jäämme odottamaan tuloksia.

Saarella on useita sammuneita tulivuoria, joiden kraatereihin on muodostunut järviä. Lagoa das Furnas oli henkeä salpaavan kaunis paikka, samoin kuin Lagoa das Sete Cidades saaren länsiosassa.

Terra Nostra -puutarha, joka sijaitsee lähellä Furnasin kaupunkia on kuin paratiisi maan päällä. Upeasti hoidettu puutarha, sieviä polkuja, kukkia, puita, puroja ja lammikoita, joissa uiskenteli karppeja. Unohtaa ei sovi myöskään terveyskylpylää, sen kuumia altaita ja mineraalipitoista vettä. Furnasissa todella huomasi, että olemme tuliperäisellä maalla; siitä todistivat kuumat lähteet, maasta nousevaa kuuma höyry ja mielenkiintoinen tapa valmistaa ruokaa. Aamulla paikalliset ravintolat toivat patansa täynnä kypsennettävää ruokaa omiin koloihinsa maan uumeniin. Kolot peitettiin hiekalla. Siellä ruuat muhivat, kuten rosvopaisti Suomessa, lounasaikaan asti, jolloin ne nostettiin pois ja tarjoiltiin nälkäisille lounasruokailijoille. Ja voi pojat siinä oli syötävää!

São Miguel saarella on Azorien maanviljelijäin osuuskunnan pääpaikka Associação Agrícola, johon kuuluu 85–95 % Azorien viljelijöistä. Osuuskunta on perustettu suitsimaan viljelijöille koituvia kustannuksia ja haastamaan alan kaupallisia toimijoita. Osuuskunta myy edulliseen hintaan viljelijöille siemenet, lannoitteet, karjatalouskoneet, rehuseok-

Leea Sangi

Leea Sangi

Mika Palo

← Ryhmäkuva "uuden Seelannin joulukuusen" eli maorien hehkupuun alla.
 ↗ Maisema Sao Miguelilta.
 ← Picon saarelta.
 → Tuhkaan hautautunut majakka Faialin saarella.

Mika Palo

set ja myös peltopuolen koneet. Osuuskunnan tiloissa toimii muun muassa eläinlääkäriasema, jossa on päivystys 24/7, karjahalli, jossa järjestetään lehmien "missikisoja" sekä suosittu ravintola, jonka antimista me matkalaisetkin pääsimme nauttimaan.

FAIALIN saari, eli sininen saari on saanut kutsumanimensä hortensioista, joita kasvaa muun muassa teiden varsilla luonnonvaraisena. Faialin saaren pääkaupungissa Hortassa on ja on ollut tärkeä satama. Aikaisemmin satama oli viimeinen etappi ennen Atlantin ylittämistä ja laivat täydensivät siellä muonavarastojaan. Nykyään satama on suosittu purjehtijoiden joukossa, ja tapana on, että purjehtijat maalaavat oman puumerkinsä kävelytielle tai muureihin.

Poikkesimme myös kasvitieteellisessä puutarhassa Jardim Botânico do Faia-

Azoreita ei voi sanoin selittää eikä kuvista katsoa.

lissa. Tämän puutarhan yksi tärkeimmistä tavoitteista on säilyttää kotoperäisten lajien siemeniä ja levittää niitä niille saarille, joista ne ovat kotoisin. Puutarhassa on myös **Pekka ja Tuulikki Rannan** lahjoittama orkideakokoelma. Tutustuimme Capelinhos-tulivuoreen tehtyyn vierailukeskukseen ja vanhaan majakkaan. Capelinhos-tulivuori on purkautunut viimeksi 63 vuotta sitten. Tuolloin purkaus kesti 13 kuukautta. Tulivuori sijaitsee saaren länsikärjessä. Sen vieressä sijainnut vanha majakka hautautui purkauksen yhteydessä niin syvälle tuhkaan, ettei siitä näkynyt kuin kolme ylintä ikkunaa. Tulivuoren purkauksen aikana saari kasvoi 2,4 neliökilometriä. Nyt eroosio ja Atlanti ovat kuluttaneet kasvaneen maan lähes kokonaan pois.

KOLMANTENA ja viimeisenä saarikohteenamme ollut Pico, musta saari, oli toisesta nimensä veroinen. Siellä sijaitsee Picon tulivuori eli Ponta de Pico, joka kohoaa uljaaseen 2351 metrin korkeuteen, ollen näin koko Portugalin valtion korkein kohta. Pico on purkautunut viimeksi vuonna 1720. Sen jälkeen

vuori on viettänyt enemmän ja vähemmän hiljaiseloa. Syyskuussa 2009 se viimeksi tuprutteli vulkaanisia kaasuja. Saaren mustaa laavakiveä on käytetty talojen ja aitojen rakennusmateriaalina. Kaikesta mustasta kivistä huolimatta Picon saari on tunnettu myös viinitarhoistaan ja omasta viinistään. Pääsimme maistelemaan viiniviljelymaiseman esittelykeskuksessa paikallista viiniä. Samalla kuullimme kiehtovan tarinan siitä, kuinka Picon saaren viiniä on juotu Venäjällä Tsaarin hovissa. Portugalilaiset tekivät yhteistyötä englantilaisten kanssa ja vieivät Englantiin viiniä. Se oli kuitenkin liian tuhtia englantilaiseen makuun. Viinilasti rahdattiin edelleen Venäjälle, jossa sitä rakastettiin. Tätä nykyä yhden viinin nimenä on Tsaari.

Kiitos osallistujille ja Sublu Tour Portugalin **Mika Palolle** tämän upean matkan järjestämisestä. Azoreita ei voi sanoin selittää eikä kuvista katsoa, vaan ne pitää itse kokea. Kommelluksista matkat muistetaan, eikä tämäkään jäänyt sellaisesta paitsi.

Leea Sangi

Agrologien Liiton puheenjohtaja

Pohjois-Karjalan agrologit esittäytyvät

MITÄ KUULUU?

Tällä palstalle kerrotaan Agrologien liiton jäsenyhdistysten kuulumisia.

POHJOIS-KARJALAN agrologien 85. toimintavuosi on alkanut hyvin erilaisena kuin aiemmat. Yleensä tähän aikaan vuodesta vuosikokous on jo pidetty ja kesätapahtuman suunnittelu on jo loppusuoralla. Tänä vuonna pidämme vuosikokouksen 8.6. ulkoilmakokouksena. Olemme myös antaneet jäsenille mahdollisuuden valtuuttaa edustajan vuosikokoukseen. Hallituskin on kokoontunut Teamsin avulla.

Aiempiä vuosina olemme monesti käyneet paikallisissa kesätapahtumissa, kuten esimerkiksi Ilovaaririkissa ja Osuuskaupparokissa. Tänä vuonna emme järjestä ohjelmaa kesäaikaan, mutta olemme suunnitelleet syksyille jonkinlaista ulkoiluun liittyvää tapahtumaa.

Viime vuosina olemme järjestäneet vuosittain vuosikokouksen, kesätapahtuman ja pikkujoulut. Olemme myös osallistuneet yhdessä sovittujen koulutusten kustannuksiin. Jäsenemme ovat melko aktiivisesti ehdottaneet uusia toiminnan muotoja, joita pyrimme mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan.

Näinä aikoina ajatus palaa väkisin menneeseen. Viime vuosien suurin yhteinen voimanponnistus oli vuonna 2017 järjestetyt Traktorikynnön suomenmestaruuskilpailut Liperissä. Tämä tapahtuma oli hieno osoitus agrologien talkoohengestä ja yhteistyöverkostoista. Kaikenlaista taitoa, apua, kalustoa ja kontakteja saatiin koottua yhteen ja toteutettua iso ja onnistunut tapahtuma.

Toivotamme hyvää kesää kaikille agrologeille!

Pohjois-Karjalan Agrolgit ry:n hallituksen puolesta Jukka Heikkinen

Esittely hallituksesta:

Jukka Heikkinen: Olen valmistunut agrologiksi (AMK) vuonna 2010 Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulusta. Pohjois-Karjalan agrologien hallituksen jäsenen olen ollut vuodesta 2013 ja puheenjohtaja vuodesta 2014 lähtien. Työurani agrologina on johtanut kaupan alalta kunnan viranhaltijaksi ja siitä valtion virkamieheksi. Asun

↗**Puheenjohtaja Jukka Heikkinen.**
→**Tiina Polo, Ilpo Kiviranta ja Pia Takkunen.**
↘**Sihteeri Maarit Pakarinen.**

Liperissä. Agrologitoiminnassa olen ollut mukana heti opiskelujeni alusta ja olin Kiteen Koivikon opiskelijayhdistys ry:n puheenjohtaja sekä Agrologiopiskelijat ry:n hallituksen jäsen. Olen myös Agrologien liiton hallituksen jäsen. Yhdistystoiminnan myötä olen saanut tutustua moniin eri henkilöihin ja paikkoihin ympäri kotimaakuntaa ja Suomea, mikä onkin tämän asian parhaita puolia.

Pia Takkunen: Hallituksessa olen ollut jo mukana vuodesta 2015. Agrologiksi olen valmistunut Kiteen Maaseutuopistosta

yrittäjäpuolelta 1994, sittemmin työohella olen opiskellut Karelia ammattikorkeakoulussa AMK-Agrologi tutkinnon, vuosi oli 2013. Agrologihallitus työssä mieleenpainuvinta on ollut SM-Traktorikyntöjen järjestäminen Liperissä vuonna 2017. Opiskelut tuli rahoitettua maatalouslomituksella. Työurani olen tehnyt ProAgrialla, Valiolla, kunnissa sekä Suomen Rehulla ja Hankkijalla. Nykyisin pyörittelen lukuja päivätyökseni Itä-Suomen Yliopistolla taloushallinnossa. Pääasiallisesti toimin perusrahoituksen ja täydentävien rahoitusten projekteissa,

Pala liiton historiaa

apuna tutkijoille. Harrastukseni vievät minut koiramaailmaan. Koirien kanssa mennään välillä lujaa agILITYkentällä ja välillä rauhoitetaan tekemään totista tottelevaisuutta.

Ilpo Kiviranta: Olen valmistunut agrologiksi 1994 ja AMK-grologiksi 2003. P-K Agrologien hallituksessa olen ollut vuodesta 2015, aluksi jäsenenä ja viimeiset pari vuotta varapj:nä. Elämä on kuljettanut minut MTT:n emolehmien ruokintatutkimusten ja Suomen Rehun rehumyyntin kautta ProAgria Itä-Suomeen Maidon- ja kasvintuotannon asiantuntijaksi. Työskentely paikallisten viljelijöiden parissa on antoisaa ja kahta samanlaista päivää ei ole.

Mieleenpainuvinta, myös minulla, on 2017 SM-Kyntökisojen järjestäminen Liperissä. Järjestelyihin lähdettiin vähäisellä tietämyksellä, mutta sitäkin suuremmalla innolla.

Tiina Polo: Olen Kuusamosta kotoisin v. 2015 Joensuusta valmistunut AMK-agrologi. Pohjois-Karjalaan hyvin kotiutuneena vakituinen työpaikka löytyi ProAgria Itä-Suomesta kasvintuotannon asiantuntijana. Aiempaa työkokemusta on karttunut myös maatilatyöntekijänä. Agrologien hallituksessa olen ollut pari vuotta. Yhdistystoiminta antaa verkostoitumista, tietoa ja vapaa-ajan tapahtumia, joita pääsee järjestämään hyvähenkisessä porukassa.

Maarit Pakarinen: Olen valmistunut agrologiksi vuonna 1992 Kiteen Maatalousoppilaitoksesta ja ammatillisen opettajan pätevyyden sain vuonna 1995 Jyväskylän Ammatillisesta Opettajakorkeakoulusta. Vuonna 2006 täydensin Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa tutkintoni Agrologi AMK:ksi. Työurani aikana olen työskennellyt mm. yritysneuvojana ProAgria Pohjois-Karjala ry:ssä, tarkastajana Etelä-Savon Te-keskuksella ja kotieläintuotannon opettajana Pohjois-Karjalan Ammattiopistolla. Viimeiset vuodet olen keskittynyt käytännön maatalouteen. Työn ohella olen opiskellut metsätaloutta, Valmistuin Metsätalousinsinööriksi (AMK) vuonna 2015 Karelia Ammattikorkeakoulusta. Opiskelen tällä hetkellä metsätiedettä Itä-Suomen yliopistossa. Pohjois-Karjalan Agrologien hallituksessa olen ollut vuodesta 2011 lähtien ja vuodesta 2012 lähtien yhdistyksen sihteerinä ja rahastonhoitajana. Yhdistystoiminta on tarjonnut mahdollisuuden verkostoitumiseen saman alan ja saman henkisten ihmisten kanssa. ♦

Yhteistyö ei ole tärkeää vain oman järjestön sisällä vaan myös ulospäin. Tässä tulen aiempaan viittaukseeni työttömyyskassan hyödyistä.

Esko Lappalainen
Järjestöneuvos

Agrologien Liiton pitkäaikainen toiminnanjohtaja Esko Lappalainen sai tasavallan presidentin Sauli Niinistön myöntämän järjestöneuvoksen arvonimen toukokuussa 2019. Lappalaisen pitämä kiitospuhe, joka peilaa Agrologien Liiton historiaa yli neljännes vuosisadan ajalta, julkaistaan kokonaisuudessaan Luonnon Varassa -lehdessä. Ohessa puheen viimeinen osa. Toimitus on lyhentänyt alkuperäistä tekstiä jättäen viimeisen kiitospuhekappaleen kokonaan pois.

MONIEN lakien kanssa olen joutunut toimimaan, mutta ehkä yllättäen järjestötoimintani kannalta merkittävintä laki oli työttömyyskassalaki.

Työttömyyskassalain ohjaamana perustimme METO – Metsäalan Asiantuntijoiden kanssa yhteisen työttömyyskassan. Vuonna 1999 kassan hallitukseen tuli Meton uusi puheenjohtaja **Håkan Nystrand**. Yksissä tuumin totesimme sosiaali- ja terveysministeriön **Olavi Myllyharjun** kassalle antaman nimen, Perusalojen toimihenkilöiden työttömyyskassa, huonoksi. Korjasimme välittömästi asian muuttamalla kassan nimen Luonnonvara-alan työttömyyskassaksi. Siinä otettiin ensimmäinen askel kohti tulevaa myös liittotasolla.

Pian seurasi työttömyyskassalaisista seurannut toinen askel. Yhteisen kassamme jäsenmäärä alkoi lähetä 8000 jäsenen alarajaa. Menimme mukaan Anjan kassaan, mikä kassamme muutaantulon myötä sai nimekseen Maa- ja metsäalojen työttömyyskassa.

Tämän kassafusion seurauksena Meton toimistosta vapautui toimistotilaa. Kysyin Håkanilta, että voisimmeko

tulla vuokralaiseksi. Meton vastaus oli myönteinen. Myimme toimistomme ja tulimme vuokralle Hietalahdenkadulle. Se oli toinen askel kohti tulevaa.

MIKONKADULLA toimistoyhteistyömme vedettiin huippuunsa ja otettiin järjestöyhteistyön kolmas askel perustamalla kattojärjestö LUVA- Luonnonvarat. Luonnonvara-alan vaikuttamista jatkoimme nyt Luvan nimissä sekä STTK:n luonnonvara-aloja edustavien liittojen kanssa, STTK-MTK-yhteistyössä että eduskunnassa ja vaaliohjelmayhteistyössä akavalaisten luonnonvara-aloja edustavien liittojen kanssa.

Liittojemme yhteistyö on ollut sujuvaa ja vaikuttavaa. Entisen miehen sanoin ”paljon on yhdessä tinattu, mutta vähän pilattu!”. Kiitos erityisesti Håkanille ja onnea LUVAssa tinausta jatkaville Stefanille ja Annelille hallituksineen!

Vähäisenä vapaa-aikanakaan en ole malttanut pysyä poissa yhteisistä asioista. Miksi näin? Järjestötyö on elämäntapa. Kaupungin, seurakunnan ja eri yhdistysten luottamustehtävissä on voinut katkaista työajatukset toisentyppisillä asioilla ja joskus jopa antaa apua esiintuleviin asioihin. ♦

Suomalainen lato

SUOMESSA on kansatieteen alalla tehty etenkin aikaisemmin paljon dokumentointia ja kuvausta. Kirjan tekijä esittelee kirjan alussa kansatieteilijöitä, joita ladot ovat kiinnostaneet, kuten **Axel Olai Heikel**, joka tutki kansanrakennuksia ja perusti Seurasaarenkin. Muita tunnettuja nimiä ovat **U.T.Sirelius**, **Albert Hämäläinen**, **Lauri Kuusanmäki**, **Kustaa Vilkuna**, **Samuli Paulaharju**, **Veikko Anttila** ja vielä **Toivo Vuorela** sekä suomenruotsalainen **Ragna Ahlbäck**. He ovat luoneet vahvan pohjan kansanrakennusten tutkimiseen, jota nyt siis Kuisma täydentää kirjassaan.

Vaikka Pohjanmaan kuuluisat latomeret ovat hävinneet, on yksittäisiä latoja ympäri Suomea yhä olemassa muunneltuina toisiin tarkoituksiin, kuten pienimuotoisiksi kuivureiksi. Toisinaan tähän rakennelmaan on yhdistetty myös riihi. Riihi on jäänyt ladon, kuivurin sisään, jossa sen hirsiseinät kuvaavat työtapojen ja rakennusten muuttumista.

Kirjassa on paljon kuvia ryhmiteltynä latotyypin mukaan. Viljelijät eivät jaksaneet lukea ”tiiliskivikirjoja”, mutta Kuisman kirjassa kuvat ovat toinen puoli asiaa. Kuisma kantaa huolta latojen tulevaisuudesta, koska ne ovat niin olennainen osa maataloutta ja maaseutua Suomessa.

Latotyypit on esitelty yksityiskohtaisesti kuten myös niiden käyttötarkoitus. Latoja on käytetty viihteellisiin tarkoituksiin, kuten elokuviin; esimerkkinä suomalaisen elokuvan heinälatoromantiikka. Maalaustaiteessa ladot ovat viehättäneet mm. **Juhani Palmua**, **Pekka Laihoa** ja monia muita matrikkeliteilijöitä. Ladot ovat osa ajatonta kansallista perintöä. Valokuvaajat ovat tallentaneet jo olemassaolonsa loppukaareen kulkeneita latoja. Lohistuneet katot ja ladon nurkat kertovat menneestä ajasta.

Ansiokasta teoksessa on myös latojen rakentamispiirroksia. Kirja antaa käytännön viljelijälle viitteitä, mitä ladoilla voisi tehdä nykyisenä konehallikautena. Rappeutuneille ladoille on annettu tilaa kuvituksessa.

Kirjan lopussa olevat lähdeviitteet ja kirjallisuusluettelo vahvistavat kirjan arvoa ja käyttökelpoisuutta. Kirjan juoni etenee rauhallisesti ja lukijan silmissä maaseutu herää eloon. Teknisesti kirja on tehty huolellisesti ja kovat kannet kätkevät sisäänsä aarteen – suomalaisen ladon.

Hannu Huvinen

KIRJA-ARVIO.
Juha Kuisma: Suomalainen lato. Aviador kustannus 2019.

Kurssitapaamiset laajenevat Tarvaalaan

AGROLOGIEN Liiton suositut kymppikurssitapaamiset laajenevat Mustialan ja Hyvinkään lisäksi nyt Tarvaalaan. JAMKn Biotalousinstituutti on kohtaamispaikkana 14. marraskuuta. Liitto on tiivistänyt yhteistyötä agrologikoulutusta tarjoavien ammattikorkeakoulujen kanssa ja JAMK:ssa innostuttiin ajatuksesta järjestää omanlainen kurssitapaaminen.

– Idea agrologien kurssitapaamisista on tarjottu kaikkiin agrologikoulutusta tarjoaviin ammattikorkeakouluihin ja JAMK:ssa oltiin heti innolla mukana, Agrologien Liiton toiminnanjohtaja **Anne Laitinen** taustoittaa.

– Kymppikurssitapaamiset ovat täynnä iloisia jälleennäkemiä. Vaikka aika kuluu, niin persoonat ovat samat ja juttu jatkuu ihan kuin vuosia ei olisi välissä laisinkaan.

Hyvinkään ja Mustialan kymppikurssitapaamisiin osallistuu vuosittain lähes 230 agrologia eri puolilta Suomea.

JAMKn tapaaminen tullaan toteuttamaan uudella konseptilla. Kymppikurssista poiketen kutsuttavina ovat kaikki Tarvaalasta valmistuneet agrologit. Lauantai 14.11. sisältää yhteisen osion lisäksi jokaisen vuosikurssin vapaamuotoisen tapaamisen ja tutustumisen Biotalousinstituutin nykyaikaisiin tiloihin. Illaksi on suunnitteilla ysäribileet yleisten koronaohjeistusten niin salliessa.

– Tämä kokoontuminen on aivan mahtava tilaisuus meille oppilaitoksena päästä kuulemaan ja näkemään, missä meiltä valmistuneet agrologit nykyään ovat ja kuinka koulutuksemme on auttanut heitä omien unelmiensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa. Odotan suurella mielenkiinnolla antoisia keskusteluja koulutuksemme kehittämistarpeista ja –mahdollisuuksista, Biotalousinstituutin johtaja **Minna Lappalainen** kertoo.

– Tapahtuma on arvokas myös verkostoitumisen kannalta ja veikkaan, että päivän mittaan löydämme useita kiinnostavia yhteistyömahdollisuuksia eteenpäin vietäväksi, Lappalainen jatkaa.

Kutsut tapaamiseen tullaan lähettämään syksyllä kaikille Tarvaalasta agrologeiksi valmistuneille.

Hyvinkään ja Mustialan kymppikurssit 2020

Hyvinkään ja Mustialan kymppikurssitapaamiset peruuntuivat keväällä koronan takia ja tavoitteena on järjestää tapaamiset loppuvuonna. Toissijainen vaihtoehto on siirtää tapaamiset keväälle 2021. Kutsut tullaan aikanaan lähettämään asianosaisille.

Lisätietoja Agrologien Liiton toiminnanjohtaja Anne Laitinen puh. 050 514 3711.

Kuuhanmäen talkoot la 6.6.

HEINOLAN Lusissa sijaitsevassa Kuuhanmäessä järjestetään pihataalkoot 6.6. klo 9.30 alkaen. Talkooväelle on tarjolla kevyt kenttälounas ja kahvia. Ilmoittautumiset 4.6.klo 16 mennessä os. agrologit@luva.fi. Tervetuloa mukaan talkoilemaan ja tutustumaan kesäpaikkaan.

Kuuhanmäen varausjärjestelmä muuttuu 1.7.

KUUHANMÄEN kesäpaikassa otetaan 1.7.2020 käyttöön mökin varausjärjestelmä. Tiedot varatuista ajankohdista löytyy jatkossa luva.fi/agrologit sivuilta. Varaukset tehdään anne.laitinen@luva.fi tai puh. 050 514 3711 (myös tekstiviestillä). Varaus kannattaa tehdä hyvissä ajoin. Mökin ollessa vapaa voi varauksen tehdä jo samalle päivälle. Varaaja saa ohjeet ja koodin avainkaappiin. Mökin käyttö on edelleen maksutonta.

Saadun palautteen perusteella arvioimme, jatkameko varausjärjestelmän käyttöä.

Vuosikokousaikataulut

Pohjois-Karjalan Agrologien vuosikokous pidetään kesäjuhlikeskus Laulurinteessä (Joensuu) 8.6.2020 klo 18.

Uudenmaan Agrologien vuosikokous pidetään luontokeskus Haltiassa, Espoossa 22.8.2020. Myös ei jäsenet pääsevät aamukahville ja opastetulle kierrokselle (lounas on jäsenille). Ilmoittautumiset. 7.8. mennessä [Miaa Dufvalle](mailto:miaa.dufva@helsinki.fi) (miaa.dufva@helsinki.fi).

10:00 Saapuminen, aamukahvit Ravintola Haltiassa
11:00 Opastettu vierailu luontokeskuksen näyttelyissä
12:30 Luonto lautasella -lounas
13:30 Kokous
14:30 Aikaa omatoimiselle vierailulle näyttelyissä

Agrologien kesäpäivät peruttu

AGROLOGIEN kesäpäivät piti tänä vuonna järjestää Rovaniemellä 11.7.2020 Lapin Agrologien toimesta. Kesäpäivät on nyt kuitenkin päätetty perua tältä vuodelta vallitsevan koronatilanteen takia.

Myös edustajiston kokous siirtyy myöhemmin ilmoitettavaan ajankohtaan (syksy 2020). Tarkempi aika ja paikka täsmentyvät 4.6. jälkeen, kun Agrologien Liiton hallitus on ollut koolla.

LUVA:n taskukalenteri ja painettu lehti

Mikäli et halua/tarvitse jatkossa LUVA:n taskukalenteria tai painettua Luonnonvarassa-lehteä (näköispainoksen voi lukea LUVA:n nettisivuilla) ilmoitathan siitä meille mahd. pian (agrologit@luva.fi) ja kuitenkin viimeistään 15.6.2020. Kiitos!

MERKKIPÄIVÄT

90

19.6.2020 **Mauno Hautala**, li. Hyvinkää 1955. Lähipiirissä.
27.8.2020 **Heino Nieminen**, Kankaanpää. Mustiala 1954. Perhepiirissä.

85

20.6.2020 **Urpo Junkkila**, Kajaani. Hyvinkää 1961. Perhepiirissä.
4.7.2020 **Erkki Voutilainen**, Suonenjoki. Hyvinkää 1959. Perhepiirissä.
25.7.2020 **Tero Tiililä**, Pälkäne. Ahlman 1989.
18.8.2020 **Seppo Nevalainen**, Lappeenranta. Mustiala 1960. Perhepiirissä.
2.9.2020 **Matti Ristola**, Kajaani. Mustiala 1959. Matkoilla.
9.9.2020 pankinjohtaja **Kalevi Perkiö**, Urjala. Mustiala 1960. Perhepiirissä.

80

30.6.2020 **Jaakko Suontausta**, Harjavalta. Mustiala 1965. Matkoilla.

75

9.6.2020 **Risto Seuna**, Tuusula. HAMK 2000. Perhepiirissä.
20.9.2020 agronomi **Yrjö Määttä**, Jämsä. Mustiala 1969. Perhepiirissä.

70

23.7.2020 **Jouko Pasi**, Kouvola. Hyvinkää 1979. Perhepiirissä.
6. 9.2020 yrityskummi, pankinjohtaja **Pekka Vaurola**, Somero. Mustiala 1977. Matkoilla.

50

21.6.2020 **Tero Ylitalo**, Kärkölä. Hyvinkää 1993. Juhlat siirretty koronattomaan tulevaisuuteen.
20.8.2020 **Elisa Kivioja**, Honkajoki. HAMK 2001. Lähipiirissä

Heino Nieminen

Seppo Nevalainen

Matti Ristola

Jaakko Suontausta

Risto Seuna

Yrjö Määttä

Jouko Pasi

Pekka Vaurola

Elisa Kivioja

MUISTOA KUNNIOITTAEN

Martti Kiiskinen

s. 25.12.1935 Iisalmi
k. 16.2.2020 Kauniainen
Hyvinkää 1960

Lasse Kännö

s. 22.3.1927 Tarvasjoki
k. 11.3.2020 Pirkkala
Hyvinkää 1960

Raimo Miettunen

s. 29.7.1947 Liminka
k. 25.3.2020 Oulu
Mustiala 1972

Jouni Filppa

s.22.2.1942 Sieppijärvi
k. 27.3.2020 Rovaniemi
Mustiala 1966

Matti Reunanen

s. 24.1.1957 Ypäjä
k.10.4.2020 Kuusjoki
Mustiala 1984

Pentti Ronkainen

s. 2.9.1941 Valtimo
k. 2.5.2020 Valtimo
Hyvinkää 1965

NIMITYKSET

Etelä-Suomen

Hevosjalostusliitto

Toiminnanjohtajaksi on valittu agrologi (AMK) **Ninni Ala-Jääski** Korialta.

Metsämäen ravirata

Metsämäen raviradan toimitusjohtajaksi on valittu agrologi (AMK) **Eeva Karvonen**. Karvonen aloittaa Turun Hippos ry:n toimitusjohtajana 11.5. alkaen.

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä

METSÄTESTAMENTTI

Lahjoita metsäomaisuutesi osaaviin käsiin, metsäalan hyväksi.
Näet työsi ja huolenpitosi metsässä jatkuvan.

Kuuntelemme herkällä korvalla toiveesi metsien hoidon suhteen ja toimimme sen mukaan. Metsän tuotto käytetään haluamaasi hyvään asiaan metsäalalla.

Laitetaan hyvä kiertämään toimialan sisällä.

Lisätietoa: www.mmsaatio.fi/metsatestamenti